

21994A1231(52)

L 380/24

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

31.12.1994

PRÍLOHA 1

ZMLUVA O ENERGETICKEJ CHARTE

Preambula

ZMLUVNÉ STRANY TEJTO ZMLUVY,

so zreteľom na Parížsku chartu pre novú Európu podpísanú 21. novembra 1990,

so zreteľom na Európsku energetickú chartu prijatú v Záverečnom dokumente haagskej konferencie o Európskej energetickej charte podpísanej v Haagu 17. decembra 1991,

pripomínajúc, že všetci signatári Záverečného dokumentu haagskej konferencie sa zaviazali sledovať ciele a princípy Európskej energetickej charty a čo najskôr realizovať a rozšíriť svoju spoluprácu v dobrom úmysle prerokovaním Zmluvy o energetickej charte a protokolov a želajúc si postaviť záväzky obsiahnuté v tejto charte na bezpečnom a záväznom medzinárodnom právnom základe,

želajúc si tiež vytvorenie štrukturálneho rámca potrebného na realizáciu princípov formulovaných v Európskej energetickej charte,

vyslovujúc pranie realizovať základnú koncepciu iniciatívy Európskej energetickej charty, ktorá má podnietiť hospodársky rast pomocou opatrení na liberalizáciu investícií a obchodu s energiou,

potvrdzujúc, že zmluvné strany pripisujú najväčší význam efektívnej realizácii kompletného štátneho režimu a používania prístupu najvyšších výhod, a že tieto záväzky sa budú uplatňovať pri investíciách v zmysle dopĺňajúcej zmluvy,

so zreteľom na zámer postupnej liberalizácie medzinárodného obchodu a princíp zamedzenia diskriminácie v medzinárodnom obchode v zmysle formulácie Všeobecnej dohody o clách a obchode a jej súvisiacich dokumentoch a iných ustanovení tejto zmluvy,

rozhodnuté postupne odstraňovať technické, administratívne a iné prekážky obchodu s energetickými materiálmi a produktmi a súvisiacimi zariadeniami, technológiami a službami,

očakávajúc, že zmluvné strany, ktoré nie sú v súčasnosti zmluvnými stranami Všeobecnej dohody o clách a obchode sa stanú jej zmluvnými stranami a s cieľom zabezpečiť dočasné obchodné dohody, ktoré budú týmto stranám napomáhať a nebudú narúšať ich prípravu na toto pristúpenie,

vedomé si práv a záväzkov určitých zmluvných strán, ktoré sú tiež zmluvnými stranami Všeobecnej dohody o clách a obchode a jej súvisiacich dokumentov,

so zreteľom na zásady hospodárskej súťaže týkajúce sa zlučovania, monopolov, zneužívania dominantného postavenia a praktík brániacich hospodárske súťaži,

so zreteľom taktiež na Zmluvu o nešírení jadrových zbraní, smernice pre jadrové dodávky a iné medzinárodné záväzky alebo dohody o nešírení v jadrovej oblasti,

uznávajúc nevyhnutnosť najúčinnejšieho prieskumu, výroby, premeny, uskladňovania, prepravy, distribúcie a vyžívanie energie,

pripomínajúc Rámcový dohovor OSN o klimatických zmenách, Dohovor o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov a jeho protokoly, ako aj iné medzinárodné dohody o životnom prostredí obsahujúcimi opatrenia súvisiacimi s energiou, a

uznávajúc stále naliehavejšiu potrebu prijatia opatrení na ochranu životného prostredia, vrátane vyradovania energetických zariadení z prevádzky a nakladania s odpadom a potrebu medzinárodne dohodnutých cieľov a kritérií na tieto účely,

SA DOHODLI TAKTO:

ČASŤ I

DEFINÍCIE A ÚČEL

Článok 1

Definície

Na účely tejto zmluvy sa rozumie:

1. „Charta“ znamená Európsku energetickú chartu prijatú v Záverečnom dokumente haagskej konferencie o Európskej energetickej charte podpísanej v Haagu 17. decembra 1991; podpísanie záverečného dokumentu sa považuje za podpísanie Charty.
2. „Zmluvná strana“ znamená štát alebo organizáciu regionálnej hospodárskej integrácie, ktorá súhlasila byť viazaná touto zmluvou a pre ktorú je táto zmluva v platnosti.
3. „Organizácia regionálnej hospodárskej integrácie“ znamená organizáciu vytvorenú štátmi, na ktorú preniesli právomoci týkajúce sa určitých záležitostí, z ktorých niektoré sú určené touto zmluvou, vrátane právomoci prijať rozhodnutia v týchto záležitostiach, ktoré budú pre ne záväzné.
4. „Energetické materiály a produkty“ v zmysle harmonizovaného systému Rady pre colnú spoluprácu a spoločnej nomenklatury Európskych spoločenstiev znamenajú položky zahrnuté v prílohe EM.
5. „Hospodárska činnosť v energetickom sektore“ znamená hospodársku činnosť štýkajúcu sa prieskumu, ťažby, rafinácie, výroby, skladovania, prepravy, distribúcie, obchodu, marketingu alebo predaja energetických materiálov a produktov okrem tých, ktoré sú zahrnuté v prílohe NI, alebo týkajúcich sa distribúcie tepla do viacerých objektov.
6. „Investícia“ znamená každý druh aktív, ktoré vlastní alebo riadi priamo alebo nepriamo investor a ktoré zahŕňajú:

- a) hmotný a nehmotný, hnutelný a nehmuteľný majetok a tiež akékoľvek majetkové práva, ako je leasing, hypotéka, zádržné právo a zástava;

- b) spoločnosť alebo podnik, podiely, akcie alebo iné formy účasti na kmeňových akciách v spoločnosti alebo podniku, obligácie alebo iné dlhy spoločnosti alebo podniku;

- c) nároky na peňažné prostriedky a nároky na plnenie v zmysle zmluvy majúce ekonomickú hodnotu a spojené s investíciou;

- d) duševný majetok;

- e) výnosy;

- f) akékoľvek práva priznané zákonom, zmluvou alebo prostredníctvom licencií a povolení udelených v zmysle zákona na podnikanie v ktorejkoľvek hospodárskej činnosti v energetickom sektore.

Zmena formy, akou sa investujú aktíva neovplyvňuje ich charakter ako investície a pojem investícia zahŕňa všetky investície zmluvnej strany investujúceho subjektu a zmluvnej strany oblasti pre ktorú sa investícia uskutočňuje existujúce k dátumu nadobudnutia platnosti tejto zmluvy alebo po tomto dátume (ďalej len „dátum nadobudnutia platnosti“) za predpokladu, že táto zmluva sa bude vzťahovať len na veci ovplyvňujúce takéto investície po dátume nadobudnutia platnosti.

„Investícia“ označuje ľubovoľnú investíciu, spojenú s hospodárskou činnosťou v energetickom sektore a investície alebo skupiny investícií určených zmluvnou stranou v jej oblasti vo forme „projektov účinnosti Charty“ a takto oznámenej sekretariátu.

7. „Investor“ znamená:

- a) z hľadiska zmluvnej strany:

- i) fyzickú osobu s občianstvom alebo národnosťou zmluvnej strany, alebo ktorá má trvalý pobyt v tejto zmluvnej strane v súlade s jej platným zákonom;

- ii) spoločnosť alebo iná organizácia zriadenú v súlade so zákonom platným v tejto zmluvnej strane;
- b) z hľadiska „tretej strany“ fyzickú osobu, spoločnosť alebo inú organizáciu, ktorá primerane spĺňa podmienky stanovené pre zmluvnú stranu v písmene a).
8. „Investovanie“ alebo „uskutočňovať investície“ znamená vytváranie nových investícií, získavanie celých existujúcich investícií alebo ich častí, alebo presun do rôznych oblastí investičnej činnosti.
9. „Výnosy“ znamenajú čiastky pochádzajúce z investície alebo spojené s investíciou, bez ohľadu na formu úhrady, vrátane ziskov, dividend, úroku, kapitálových ziskov, licenčných poplatkov, manažérskych odmien, poplatkov za technickú pomoc alebo iných poplatkov alebo platieb v naturáliách.
10. „Oblasť“ z hľadiska štátu, ktorý je zmluvnou stranou, označuje:
- a) územie, ktoré je pod jeho vládou, pričom sa rozumie, že územie zahŕňa pozemky, vnútrozemské vodné plochy a teritoriálnu časť mora, a
- b) v súlade a za podmienok medzinárodného morského práva: more, morské dno a pôdu, ktorá sa nachádza pod dnom a, v rozsahu, v ktorom táto zmluvná strana vykonáva zvrchované práva a jurisdikciu.
- Z hľadiska organizácie regionálnej hospodárskej integrácie, ktorá je zmluvnou stranou, oblasť znamená oblasti členských štátov takejto organizácie v zmysle ustanovení, ktoré sú predmetom dohody zriaďujúcej túto organizáciu.
11. a) „GATT“ znamená „GATT 1947“ alebo „GATT 1994“, alebo oboje v prípade, kde sú obe použiteľné,
- b) „GATT 1947“ znamená Všeobecnú dohodu o clách a obchode z 30. októbra 1947, pripojenú k Záverečnému dokumentu prijatému na záver druhého zasadnutia Právneho výboru konferencie OSN o obchode a zamestnanosti, v znení neskorších opráv, doplnení alebo úprav.
- c) „GATT 1994“ znamená Všeobecnú dohodu o clách a obchode v znení ustanovení prílohy 1A dohody zriaďujúcej Svetovú obchodnú organizáciu, v znení neskorších opráv, doplnení alebo úprav.

Strana dohody zriaďujúcej Svetovú obchodnú organizáciu sa považuje za stranu v rámci GATT 1994.

- d) „Súvisiace dokumenty“ znamenajú, podľa príslušnosti:
- i) dohody, programy alebo iné právne dokumenty, vrátane rozhodnutí, vyhlásení a dohôd uzatvorených pod záštitou GATT 1947, v znení neskorších opráv, doplnení alebo úprav, alebo
- ii) dohodu zriaďujúcu Svetovú obchodnú organizáciu, vrátane jej prílohy č. 1 (okrem GATT 1994), jej príloh č. 2, 3 a 4 a s ňou súvisiacich rozhodnutí, vyhlásení a dohôd, v znení neskorších opráv, doplnení alebo úprav.
- 12) „Duševné vlastníctvo“ zahŕňa autorské práva a súvisiace práva, ochranné známky, zemepisné označenia, dizajny, patenty, topografie polovodičových výrobkov a ochranu neuverejnených údajov.
- 13) a) „Protokol energetickej charty“ alebo „protokol“ znamená zmluvu, rokovanie o ktorej je autorizované a znenie prijaté konferenciou charty, ktorá je prijatá dvomi alebo viacerými zmluvnými stranami s cieľom doplniť, rozšíriť alebo podrobnejšie spracovať ustanovenia tejto zmluvy v nadväznosti na ľubovoľné špecifické odvetvie alebo kategóriu aktivity v rozsahu tejto zmluvy alebo na oblasti spolupráce v zmysle kapitoly III charty.
- b) „Vyhlásenie energetickej charty“ alebo „vyhlásenie“ znamená nezáväzný dokument, ktorého prerokovanie je autorizované a znenie schválené konferenciou charty, ktorý je prijatý dvomi alebo viacerými zmluvnými stranami s cieľom doplniť, rozšíriť a podrobnejšie spracovať ustanovenia tejto zmluvy.
- 14) „Voľne zameniteľná mena“ znamená menu, s ktorou sa bežne obchoduje na medzinárodných devízových trhoch a ktorá sa bežne používa v medzinárodných transakciách.

Článok 2

Účel zmluvy

Táto zmluva vytvára právny rámec na účely podpory dlhodobej spolupráce v energetickej oblasti na základe dopĺňania sa a vzájomných výhod v súlade s cieľmi a princípmi charty.

ČASŤ II

OBCHOD

Článok 3

Medzinárodné trhy

Zmluvné strany podporujú prístup na medzinárodné trhy v rámci obchodných podmienok a vo všeobecnosti rozvíjajú otvorený a konkurenčný trh s energetickými materiálmi a produktmi.

Článok 4

Neodchýlenie od dohody GATT a súvisiacich dokumentov

Touto zmluvou nie sú dotknuté ustanovenia dohody GATT ani súvisiacich dokumentov medzi jednotlivými zmluvnými stranami dohody GATT pri ich uplatňovaní medzi týmito zmluvnými stranami.

Článok 5

Investičné opatrenia súvisiace s obchodom

1. Zmluvná strana neuplatňuje žiadne investičné opatrenie súvisiace s obchodom, ktoré je v rozpore s ustanoveniami článku III alebo článku XI dohody GATT. Tým nie sú dotknuté práva a záväzky zmluvnej strany vyplývajúce z dohody GATT a súvisiacich dokumentov a článku 29.

2. Takéto opatrenia zahŕňajú akékoľvek investičné opatrenie, ktoré je na základe kogentných ustanovení vnútroštátneho práva povinné alebo vynútiteľné, alebo na základe ľubovoľného administratívneho nariadenia, alebo s ktorým je potrebné dosiahnuť súlad na získanie výhody a ktoré vyžaduje:

- a) nákup alebo použitie výrobkov domáceho pôvodu alebo z ľubovoľného domáceho zdroja na strane podniku, či už špecifikovaného z hľadiska príslušných produktov, z hľadiska objemu alebo hodnoty produktov alebo z hľadiska podielu objemu alebo hodnoty jeho miestnej produkcie; alebo
- b) aby bol podnikový nákup alebo použitie dovezených produktov obmedzené na množstvo vzťahujúce sa k objemu alebo hodnote miestnych produktov, ktoré vyváža;

alebo, ktoré obmedzuje:

- c) dovoz produktov podnikom, použitých v jeho miestnej výrobe alebo s ňou súvisiacich, všeobecne alebo v množstve vzťahujúcom k objemu alebo hodnote miestnej výroby, ktorú exportuje;

- d) dovoz produktov podnikom, použitých v jeho miestnej výrobe alebo s ňou súvisiacich, pri obmedzení jeho prístupu k cudzej mene na čiastku súvisiacu s prílevom cudzej meny, vyčlenenej pre tento podnik; alebo
- e) vývoz alebo predaj produktov na export podnikom, či už špecifikované z hľadiska príslušných produktov, z hľadiska objemu alebo hodnoty produktov, alebo z hľadiska podielu objemu alebo hodnoty jeho miestnej produkcie.

3. Nič v odseku 1 sa nechápe ako bránenie zmluvnej strane uplatniť investičné opatrenia súvisiace s obchodom ako sú popísané v odseku 2 písm. a) a c) ako podmienky pre vznik oprávnenia na podporu vývozu, zahraničnej pomoci, vládneho nákupu, zvýhodnených colných taríf alebo kvót.

4. Bez ohľadu na odsek 1 zmluvná strana môže dočasne naďalej podporovať investičné opatrenia súvisiace s obchodom, ktoré boli v platnosti viac ako 180 dní pred podpísaním tejto zmluvy, za podmienky, že budú oznámené a postupne odstraňované podľa ustanovení prílohy TRM.

Článok 6

Hospodárska súťaž

1. Každá zmluvná strana sa usiluje o zmiernenie trhových deformácií a prekážok súťaže v rámci hospodárskej činnosti v energetickom sektore.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v rámci svojej jurisdikcie mala a presadzovala také zákony, ktoré sú potrebné a vhodné na riešenie jednostranného a zosúladeného postupu odporujúceho hospodárskej súťaži v rámci hospodárskej činnosti v energetickom sektore.

3. Zmluvné strany, ktoré majú skúsenosti s uplatňovaním pravidiel hospodárskej súťaže na požiadanie a v rámci dostupných zdrojov s plnou vážnosťou zvažia poskytnutie technickej pomoci ostatným zmluvným stranám pri príprave a zavádzaní pravidiel hospodárskej súťaže.

4. Zmluvné strany môžu spolupracovať pri presadzovaní konkurenčných pravidiel formou konzultácií a výmeny informácií.

5. Ak zmluvná strana usudzuje, že akékoľvek špecifikované konanie odporujúce hospodárskej súťaži uskutočňované v danej oblasti inej zmluvnej strany nepriaznivo ovplyvňuje dôležitý záujem týkajúci sa účelu definovaného v tomto článku, môže zmluvná strana vyrozumiť druhú zmluvnú stranu a môže požadovať, aby jej orgány na ochranu hospodárskej súťaže iniciovali primerané vymáhanie jej dodržiavania. Oznamujúca zmluvná strana v takomto vyrozumení uvedie dostatočné informácie, aby tým umožnila vyrozumenú zmluvnú stranu identifikovať konanie odporujúce hospodárskej súťaži, ktoré je predmetom vyrozumenia a tiež ponúkne ďalšie informácie a spoluprácu, ktorú je schopná zabezpečiť. Vyrozumená zmluvná strana respektíve príslušné orgány môžu vec konzultovať s orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže oznamujúcej zmluvnej strany a s plnou vážnosťou posúdia požiadavku oznamujúcej zmluvnej strany pri rozhodnutí, či iniciovať alebo neiniciovať donucovacie opatrenia v zmysle údajného konania odporujúceho hospodárskej súťaži identifikovaného vo vyrozumení. Vyrozumená zmluvná strana informuje oznamujúcu zmluvnú stranu o svojom rozhodnutí alebo o rozhodnutí príslušných orgánov pre ochranu hospodárskej súťaže a môže tiež informovať oznamujúcu zmluvnú stranu o dôvodoch takého rozhodnutia. Ak sú iniciované donucovacie opatrenia, vyrozumená zmluvná strana o nich informuje oznamujúcu zmluvnú stranu a v možnom rozsahu aj o zásadnom nasledujúcom vývoji záležitosti.

6. Nič v tomto článku nevyžaduje od zmluvnej strany poskytnutie informácií, ktoré by boli v rozpore s jej zákonmi týkajúcimi sa zverejnenia informácií, dôvernosti alebo obchodného tajomstva.

7. Postupy dané v odseku 5 a článku 27 ods. 1 sú výlučné prostriedky v rámci tejto zmluvy na riešenie rozporov, ktoré môžu vzniknúť pri uplatňovaní alebo interpretácii tohto článku.

Článok 7

TRANZIT

1. Každá zmluvná strana prijme opatrenia potrebné na uľahčenie tranzitu energetických materiálov a produktov v súlade s princípmi slobody tranzitu a bez ohľadu na ich pôvod, miesto určenia alebo vlastníctvo alebo diskriminácie pri tvorbe cien na základe takéhoto rozlišovania a bez akýchkoľvek neodôvodnených zdržaní, obmedzení alebo poplatkov.

2. Zmluvné strany podporujú príslušné subjekty, aby spolupracovali pri:

- a) modernizácii energetických prepravných zariadení potrebných na tranzit energetických materiálov a produktov;
- b) vývoji a prevádzke energetických prepravných zariadení slúžiacich pre oblasť viac ako jednej zmluvnej strany;
- c) opatreniach na zmiernenie účinkov prerušenia dodávky energetických materiálov a produktov;
- d) podpore prepojenia energetických prepravných zariadení.

3. Každá zmluvná strana sa zaväzuje, že jej ustanovenia týkajúce sa prepravy energetických materiálov a produktov a využitia energetických prepravných zariadení nebudú pre tranzitované energetické materiály a produkty menej výhodné ako ustanovenia vzťahujúce sa na takéto materiály a produkty pochádzajúce z jej oblasti alebo pre jej oblasť určené, pokiaľ existujúca medzinárodná dohoda nestanovuje inak.

4. V prípade, že tranzit energetických materiálov a produktov nemôže byť prostredníctvom energetických prepravných zariadení dosiahnutý na základe obchodných podmienok, zmluvné strany nebudú klásť prekážky vytváraniu novej kapacity, s výnimkou, ak tak stanovujú ustanovenia platných právnych predpisov, ktoré sú v súlade s odsekom 1.

5. Zmluvná strana, cez oblasť ktorej sa energetické materiály a produkty môžu byť prepravované, nie je povinná:

- a) povoliť výstavbu alebo úpravu energetických prepravných zariadení alebo
- b) povoliť nový alebo dodatočný tranzit prostredníctvom existujúcich energetických prepravných zariadení,

ak preukáže druhej dotknutej zmluvnej strane, že by transport ohrozil bezpečnosť alebo účinnosť jej energetických sústav, vrátane bezpečnosti zásobovania.

Pokiaľ v odsekoch 6 a 7 nie je ustanovené inak, zmluvné strany sú povinné zabezpečiť zavedené toky energetických materiálov a produktov do, z alebo medzi oblasťami iných zmluvných strán.

6. Zmluvná strana, cez územie ktorej sú energetické materiály a produkty prepravované, v prípade sporu v akejkoľvek záležitosti súvisiacej s tranzitom, nepreruší ani neobmedzí existujúci tok

energetických materiálov alebo produktov, ani nepovolí žiadnemu subjektu podliehajúcemu jej riadeniu tento tok prerušiť alebo obmedziť, ani takéto konanie nebude vyžadovať od žiadneho subjektu podliehajúceho jej jurisdikcii predtým, než bude konanie o spore podľa odseku 7 uzatvorené, okrem prípadov, kde je to špecificky stanovené v zmluve alebo inej dohode určujúcej takýto tranzit, alebo povolené v súlade s rozhodnutím povereného zmierovateľa.

7. Nasledovné ustanovenia sa aplikujú na spory podľa odseku 6, ktoré sa ale použijú až po vyčerpaní všetkých príslušných zmluvných alebo iných opravných prostriedkov na riešenie sporov skôr dohodnutých medzi zmluvnými stranami vedúcimi takýto spor, alebo dohodnuté medzi ľubovoľným subjektom uvedeným v odseku 6 a subjektom ďalšej zmluvnej strany, účastnej v spore:

- a) Zmluvná strana, účastná v spore, môže predložiť predmet sporu generálnemu tajomníkovi oznámením obsahujúcim sporné záležitosti. Generálny tajomník vyrozumie všetky zmluvné strany o každom takomto podaní.
- b) Generálny tajomník do 30 dní od obdržania takéhoto oznámenia, po konzultácii so stranami zúčastnenými v spore a ďalšími dotknutými zmluvnými stranami, vymenuje zmierovateľa. Zmierovateľ má skúsenosti v otázkach, ktoré sú predmetom sporu, a nie je štátnym príslušníkom ani občanom strany zúčastnenej v spore, ani nemá v nej trvalé bydlisko a nie je ani štátnym príslušníkom alebo občanom iných dotknutých zmluvných strán.
- c) Úlohou zmierovateľa je usilovať sa o dohodu strán zúčastnených v spore o jeho vyriešenie alebo dohodu o postupe na dosiahnutie jeho vyriešenia. Ak do 90 dní od svojho vymenovania zmierovateľ nedosiahne takúto dohodu, odporučí spôsob riešenia sporu alebo postup na dosiahnutie jeho riešenia a rozhodne o dočasných tarifikách a ďalších podmienkach, ktoré majú byť dodržané pre tranzit odo dňa, ktorý určí, až do vyriešenia sporu.
- d) Zmluvné strany sa zaväzujú dodržiavať a zabezpečiť, aby subjekty pod ich kontrolou alebo jurisdikciou tiež dodržiavali každé dočasné rozhodnutie v zmysle písmena c) o tarifikách a podmienkach po dobu 12 mesiacov od rozhodnutia zmierovateľa alebo do vyriešenia sporu, podľa toho, čo bude skôr.
- e) Bez ohľadu na písmeno b), generálny tajomník môže rozhodnúť, že zmierovateľ nebude menovaný, ak sa spor, podľa jeho

úsudku, týka tranzitu, ktorý je alebo už bol predmetom procesov riešenia sporov uvedených v písmenách a) až d) a tieto opatrenia nevedli k jeho vyriešeniu.

- f) Konferencia charty prijme štandardné ustanovenia týkajúce sa postupu pri zmierovacom konaní a odmeny zmierovateľov.

8. Žiadne ustanovenie tohto článku neobmedzí práva a záväzky zmluvnej strany vyplývajúce z medzinárodného práva, vrátane obyčajového medzinárodného práva, existujúcich bilaterálnych alebo multilaterálnych dohôd, vrátane predpisov týkajúcich sa podmorských káblov a potrubí.

9. Tento článok sa neinterpretuje ako záväzok pre ktorúkoľvek zmluvnú stranu, ktorá nedisponuje určitým druhom energetických prepravných zariadení používaných pre tranzit, prijať na jeho základe akékoľvek opatrenie vzťahujúce sa k takémuto druhu energetických prepravných zariadení. Takáto zmluvná strana však bude zaviazaná plniť odsek 4.

10. Na účely tohto článku:

- a) „Tranzit“ znamená:
 - i) dopravu cez oblasť zmluvnej strany, z alebo do prístavných priestorov v jej oblasti za účelom nakladania alebo vykladania energetických materiálov a produktov pochádzajúcich z oblasti iného štátu a určených pre oblasť tretieho štátu, pokiaľ je druhý alebo tretí štát zmluvnou stranou, alebo
 - ii) dopravu energetických materiálov a produktov cez oblasť zmluvnej strany pochádzajúcich z oblasti inej zmluvnej strany a určených pre oblasť tejto inej zmluvnej strany, pokiaľ sa tieto dve dotknuté zmluvné strany nerozhodnú inak a neurobia záznam svojho rozhodnutia spoločným zápisom v prílohe N. Tieto dve zmluvné strany môžu zrušiť svoj záznam v prílohe N dorúčením spoločného písomného vyrozumienia o svojich zámeroch sekretariátu, ktorý ho zašle všetkým ostatným zmluvným stranám. Takéto zrušenie nadobudne platnosť o štyri týždne od tohto vyrozumienia.
- b) „Energetické prepravné zariadenia“ pozostávajú z vysokotlakových potrubí na prepravu plynu, vysokonapäťových elektrických prenosových sietí a vedení, potrubí na prepravu ropy, potrubí na prepravu uhoľného kalu, potrubí na prepravu ropných produktov a iných fixných zariadení špecificky určených na manipuláciu s energetickými materiálmi a produktmi.

Článok 8

Prevod technológií

1. Zmluvné strany súhlasia s tým, že budú podporovať prevod energetických technológií a prístup k nim na komerčnej báze bez diskriminácie, s cieľom napomáhať efektívnemu obchodu s energetickými materiálmi a produktmi a investíciám a realizovať ciele Charty v súlade s ich zákonmi a inými právnymi predpismi a chrániť práva duševného majetku.

2. V zmysle toho a v rozsahu potrebnom na uplatňovanie odseku 1 zmluvné strany odstránia existujúce prekážky a nevytvoria nijaké nové pre prevod technológií v oblasti energetických materiálov a produktov, súvisiacich zariadení a služieb, pokiaľ to umožňujú záväzky v súvislosti s nešírením jadrových zbraní a ďalšie medzinárodné záväzky.

Článok 9

Prístup ku kapitálu

1. Zmluvné strany uznávajú dôležitosť otvorených kapitálových trhov pri podpore toku kapitálu na financovanie obchodu s energetickými materiálmi a produktmi, pre ich vytváranie i pomoci v tejto oblasti s ohľadom na investície a hospodárske činnosti v energetickom sektore v oblastiach iných zmluvných strán, najmä strán s transformujúcou sa ekonomikou. Každá zmluvná strana sa bude v tomto zmysle usilovať vytvárať podmienky pre prístup spoločností a štátnych príslušníkov iných zmluvných strán na jej kapitálový trh za účelom financovania obchodu s energetickými materiálmi a produktmi a za účelom investovania do hospodárskych činností energetického sektoru v oblastiach týchto zmluvných strán, na základe podmienok, ktoré nie sú menej výhodné ako podmienky, ktoré sú za podobných okolností poskytované vlastným spoločnostiam alebo štátnym príslušníkom, alebo spoločnostiam a štátnym príslušníkom inej zmluvnej strany alebo tretieho štátu, podľa toho, čo je najvýhodnejšie.

2. Zmluvná strana môže prijať a podporovať programy zabezpečujúce prístup k verejným pôžičkám, grantom, zárukám alebo poisteniu pre uľahčenie obchodu alebo investície v zahraničí. Takéto možnosti sprístupní v súlade so zámermi, obmedzeniami a kritériami takýchto programov (vrátane akýchkoľvek zámerov, obmedzení alebo kritérií vzťahujúcich sa na miesto podnikania žiadateľa takejto možnosti alebo dodacie miesto tovarov alebo služieb dodaných s využitím takejto možnosti) pre investície do hospodárskych činností v energetickom sektore iných zmluvných strán alebo pre financovanie obchodu s energetickými materiálmi a produktmi s inými zmluvnými stranami.

3. Pri uskutočňovaní programov hospodárskych činností v energetickom sektore za účelom posilnenia hospodárskej stability a zlepšenia investičného prostredia budú zmluvné strany hľadať vhodné spôsoby podpory týchto operácií a využívať skúsenosti príslušných medzinárodných finančných inštitúcií.

4. Nič v tomto článku nebráni:

- a) finančným inštitúciám uplatniť svoje vlastné praktiky pri poskytovaní pôžičiek a poskytovaní finančných záruk vychádzajúcich z trhových princípov a dôsledného zvažovania, ani
- b) zmluvnej strane prijať opatrenia
 - i) z dôvodov opatrnosti, vrátane ochrany investorov, spotrebiteľov, vkladateľov, poistencov alebo osôb, ktorým je dodávateľ finančných služieb viazaný fiduciárnou povinnosťou, alebo
 - ii) na zaistenie integrity a stability svojho finančného systému a kapitálových trhov.

ČASŤ III

PODPORA A OCHRANA INVESTÍCIÍ

Článok 10

Podpora, ochrana a nakladanie s investíciami

1. Každá zmluvná strana, v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy, podporuje a vytvára stabilné, spravodlivé, výhodné a transparentné podmienky pre investorov iných zmluvných strán pre investovanie v jej oblasti. Takéto podmienky zahŕňujú záväzok vždy spravodlivo pristupovať k investíciám investorov iných

zmluvných strán. Takéto investície tiež požívajú stálu ochranu a bezpečnosť a žiadna zmluvná strana žiadnym spôsobom nepoškodí neprimeranými alebo diskriminačnými opatreniami ich manažment, udržovanie, použitie, využívanie alebo nakladanie s nimi. V žiadnom prípade sa k takýmto investíciám nepristupuje menej výhodne ako to vyžaduje medzinárodné právo, vrátane zmluvných záväzkov. Každá zmluvná strana dodržiava všetky

záväzky, ktoré s investorom alebo s investíciou investora akejkolvek zmluvnej strany prijala.

2. Každá zmluvná strana vyvinie úsilie zabezpečiť pre investorov iných zmluvných strán zaobchádzanie podľa odseku 3, pre investovanie v jej oblasti.

3. Na účely tohto článku „zaobchádzanie“ znamená taký prístup zmluvnej strany, ktorý je rovnako výhodný ako prístup, ktorý strana uplatňuje voči vlastným investorom, investorom akejkolvek inej zmluvnej strany alebo akémukoľvek tretiemu štátu, podľa toho, ktorý je najvýhodnejší.

4. Doplnková zmluva, v súlade s podmienkami v ňom stanovenými, zaviazuje každú stranu zmluvy poskytnúť investorom iných strán, pre investovanie v tejto oblasti, zaobchádzanie popísané v odseku 3. Táto zmluva je otvorená na podpis štátom a regionálnym organizáciám hospodárskej integrácie, ktoré podpísali alebo pristúpili k tejto zmluve. Rokovania o doplnkovej zmluve začnú najneskôr 1. januára 1995, s cieľom uzavrieť ju do 1. januára 1998.

5. Pokiaľ ide o investovanie vo svojej oblasti sa každá zmluvná strana usiluje, aby:

- a) obmedzila na minimum výnimky zo zaobchádzania podľa odseku 3;
- b) postupne odstránila existujúce obmedzenia ovplyvňujúce investorov iných zmluvných strán.

6. a) Zmluvná strana, pokiaľ ide o investovanie v jej oblasti môže kedykoľvek dobrovoľne deklarovať konferencii charty prostredníctvom sekretariátu svoj úmysel nezavádzať nové výnimky zo zaobchádzania podľa odseku 3.

- b) Zmluvná strana môže tiež kedykoľvek prijať dobrovoľný záväzok poskytnúť investorom iných zmluvných strán zaobchádzanie podľa odseku 3 pri investovaní v rámci niektorých alebo všetkých hospodárskych činností v energetickom sektore v jej oblasti. Takéto záväzky sa oznámia sekretariátu a uvedú v prílohe VC a sú záväzné v zmysle tejto zmluvy.

7. Každá zmluvná strana poskytne vo svojej oblasti investíciám investorov inej zmluvnej strany a súvisiacim aktivitám, vrátane riadenia, udržiavania, použitia, využívania alebo nakladania zaobchádzanie, ktoré nie je menej výhodné ako to, ktoré uplatňuje vo

vzťahu k investíciám svojich vlastných investorov alebo investorov ktorejkoľvek inej zmluvnej strany alebo ktoréhokoľvek tretieho štátu vrátane súvisiacich aktivít, zahŕňajúc do nich aj riadenie, udržiavanie, použitie, využívanie alebo nakladanie podľa toho, ktoré je najvýhodnejšie.

8. Formy uplatňovania odseku 7 vo vzťahu k programom, v rámci ktorých zmluvná strana zabezpečuje granty alebo inú finančnú pomoc, alebo uzatvára zmluvy na výskum a vývoj energetických technológií, budú vyhradené pre doplnkovú zmluvu podľa odseku 4. Každá zmluvná strana prostredníctvom sekretariátu priebežne informuje konferenciu charty o formách, ktoré uplatňuje pre programy uvedené v tomto odseku.

9. Každý štát alebo organizácia regionálnej hospodárskej integrácie, ktorá podpíše túto zmluvu, alebo k nej pristúpi, predloží sekretariátu v deň podpísania zmluvy alebo uloženia listiny o pristúpení správu zhrňujúcu všetky zákony, nariadenia alebo iné opatrenia týkajúce sa:

a) výnimiek z odseku 2 alebo

b) programov uvedených v odseku 8.

Zmluvná strana je povinná svoju správu aktualizovať bezodkladným predkladaním doplnení sekretariátu. Konferencia charty pravidelne tieto správy posudzuje.

Vo vzťahu k písmenu a) môže správa určovať časti energetického sektora, v ktorom zmluvná strana poskytuje investorom iných zmluvných strán zaobchádzanie podľa odseku 3.

Vo vzťahu k písmenu b) konferencia charty pri posudzovaní môže vziať do úvahy vplyvy takýchto programov na hospodársku súťaž a investície.

10. Bez ohľadu na akékoľvek iné ustanovenie tohto článku, zaobchádzanie podľa odsekov 3 a 7 sa nevzťahuje na ochranu duševného majetku; zaobchádzanie je miesto toho v znení príslušných ustanovení platných medzinárodných dohôd pre ochranu práv duševného majetku, ktorých stranami sú jednotlivé zmluvné strany.

11. Na účely článku 26 uplatnenie investičného opatrenia súvisiaceho s obchodom, podľa článku 5 ods. 1 a 2, zmluvnou stranou voči investícii investora inej zmluvnej strany, existujúcej

v čase tohto uplatnenia, bude, s výhradou článku 5 ods. 3 a 4, považované za porušenie záväzku prvej zmluvnej strany v zmysle tejto časti.

12. Každá zmluvná strana zabezpečí, že jej vnútorné zákony poskytujú účinné prostriedky pre uplatňovanie nárokov a presadzovanie práv z hľadiska investícií, investičných dohôd a investičných oprávnení.

Článok 11

Kľúčový personál

1. Pokiaľ jej zákony a iné právne predpisy týkajúce sa vstupu, pobytu a práce fyzických osôb neustanovujú inak, zmluvná strana preskúma v dobrej viere žiadosti investorov inej zmluvnej strany a kľúčového personálu zamestnaného týmito investormi alebo súvisiaceho s investíciami týchto investorov na vstup a dočasný pobyt na jej území za účelom zapojenia sa do činností spojených s rozvojom, riadením, údržbou, používaním, využívaním alebo nakladaním týchto investícií, vrátane poskytovania poradenstva alebo kľúčových technických služieb.

2. Zmluvná strana umožní investorom inej zmluvnej strany, ktorí investovali v jej oblasti a investíciám takých investorov zamestnať akúkoľvek kľúčovú osobu investora alebo osobu podľa výberu investora bez ohľadu na národnosť a štátne občianstvo za predpokladu, že táto kľúčová osoba mala povolenie na vstup, pobyt a prácu v oblasti prvej zmluvnej strany, a že príslušné pracovné zaradenie vyhovuje podmienkam a lehotám povolenia udeľeného tejto kľúčovej osobe.

Článok 12

Kompenzácia strát

1. Okrem prípadov, kedy platí článok 13, sa investorovi ktorejkoľvek zmluvnej strany, ktorý utrpí stratu súvisiacu s akoukoľvek investíciou v oblasti inej zmluvnej strany v dôsledku vojny alebo iného ozbrojeného konfliktu, štátnej alebo národnej mimoriadnej udalosti, občianskych nepokojov alebo inej podobnej udalosti v tejto oblasti, poskytne touto inou zmluvnou stranou zaobchádzanie vzťahujúce sa na reštitúciu, odškodnenie, kompenzáciu alebo iné urovanie, ktoré je najvýhodnejšie z toho, ktoré táto zmluvná strana poskytuje ktorémukolvek inému investorovi, či

už vlastnému, alebo investorovi ktorejkoľvek inej zmluvnej strany alebo investorovi ktoréhokoľvek tretieho štátu.

2. Bez dopadu na odsek 1 sa investorovi zmluvnej strany, ktorý v akejkoľvek zo situácií uvedených v tomto odseku utrpí straty v oblasti inej zmluvnej strany vyplývajúce

- a) z konfiškácie jeho investície alebo jej časti silami alebo orgánmi tejto inej zmluvnej strany alebo
- b) zo zničenia jeho investície alebo jej časti silami alebo orgánmi tejto inej zmluvnej strany, čo nebolo nevyhnutné za danej situácie,

poskytne reštitúcia alebo kompenzácia, ktorá je v každom prípade bezodkladná, primeraná a účinná.

Článok 13

Vyvlastnenie

1. Investície investorov zmluvnej strany v oblasti ktorejkoľvek inej zmluvnej strany nie sú znárodnené, vyvlastnené ani nepodliehajú opatreniu alebo opatreniam majúcim účinok rovnajúci sa znárodneniu alebo vyvlastneniu (ďalej len „vyvlastnenie“), okrem prípadu, kde také vyvlastnenie je:

- a) na účely verejného záujmu;
- b) nediskriminujúce;
- c) vykonané na základe právneho procesu; a
- d) sprevádzané úhradou bezodkladnej, primeranej a účinnej kompenzácie.

Takáto kompenzácia sa rovná primeranej trhovej hodnote vyvlastnenej investície v čase bezprostredne pred vyvlastnením alebo pred tým, ako sa očakávajúce vyvlastnenie stalo známym tak, že mohlo ovplyvniť hodnotu investície (ďalej označovaný ako „deň ohodnotenia“).

Takáto prijateľná trhová hodnota je, na žiadosť investora, vyjadrená vo voľne zameniteľnej mene na základe trhového výmenného kurzu existujúceho pre túto menu v deň ohodnotenia. Kompenzácia tiež zahŕňa úroky podľa obchodnej sadzby stanovenej na trhovom základe odo dňa vyvlastnenia až po deň platby.

2. Postihnutý investor má právo na bezodkladné preskúmanie svojho prípadu súdnym alebo iným príslušným a nezávislým orgánom zmluvnej strany vykonávajúcej vyvlastnenie, v zmysle zákonov tejto zmluvnej strany, ohodnotenie jeho investície a platby kompenzácie, v súlade s princípmi stanovenými v odseku 1.

3. V záujme predísť pochybnostiam do vyvlastnenia sú zahrnuté aj situácie, kde zmluvná strana vyvlastňuje aktíva spoločnosti alebo podniku vo svojej oblasti, v ktorej má investor ktorejkoľvek inej zmluvnej strany investíciu, vrátane investície formou vlastníctva akcií.

Článok 14

Prevody týkajúce sa investícií

1. Každá zmluvná strana v súvislosti s investíciami investorov ktorejkoľvek inej zmluvnej strany zaručí v jej oblasti voľný prevod do a z jej oblasti, vrátane prevodu:

- a) počiatočného kapitálu plus ľubovoľného ďalšieho kapitálu pre udržiavanie a rozvoj investície;
- b) výnosov;
- c) platieb na základe zmluvy, vrátane umorovania platieb istiny a nahromadeného úroku v zmysle zmluvy o pôžičke;
- d) nespotrebovaných príjmov a iných odmien personálu prijatého v zahraničí v súvislosti s touto investíciou;
- e) ziskov z predaja alebo likvidácie celej investície, alebo akejkoľvek jej časti;
- f) platieb vznikajúcich z urovnania sporu;
- g) platieb kompenzácie v zmysle článkov 12 a 13.

2. Prevody v zmysle odseku 1 sa uskutočnia bez omeškania a (okrem prípadu naturálneho výnosu) vo voľne zameniteľnej mene.

3. Prevody sa uskutočnia podľa trhového výmenného kurzu existujúceho v deň prevodu so zohľadnením miestnych transakcií meny, ktorá má byť prevedená. Pri absencii trhu zahraničnej meny bude použitou sadzbou buď posledný kurz aplikovaný na vnútorné investície alebo posledný výmenný kurz pre prevod mien na zvláštne práva čerpania (SDR), podľa toho, ktorý je pre investora výhodnejší.

4. Bez ohľadu na odseky 1 až 3, zmluvná strana môže chrániť práva veriteľov, alebo zabezpečiť súlad so zákonmi o vydávaní, obchodovaní a nakladaní s cennými papiermi a splnenie rozsudkov v občianskych, správnych a trestných súdnych konaniach

prostredníctvom spravodlivého, nediskriminujúceho a v dobrej viere vedeného uplatňovania svojich zákonov a nariadení.

5. Bez ohľadu na odsek 2, zmluvné strany, ktoré sú štátmi, ktoré boli súčasťou bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík, môžu v dohodách, uzavretých medzi nimi, stanoviť že platobné prevody budú urobené v menách takýchto zmluvných strán za predpokladu, že takéto dohody nie sú vo vzťahu k investíciám investorov iných zmluvných strán, alebo k investíciám investorov ktoréhokoľvek tretieho štátu v ich oblastiach menej výhodné, ako k investíciám investorov zmluvných strán, ktoré takéto dohody uzatvorili.

6. Bez ohľadu na odsek 1 písm. b), zmluvná strana môže obmedziť prevod výnosu v naturáliách za okolností, keď je prípustné v zmysle článku 29 ods. 2 písm. a), alebo v zmysle pravidiel GATT a súvisiacich dokumentov obmedziť alebo zakázať vývoz alebo predaj na vývoz produktu tvoriaceho výnos v naturáliách; ale len za predpokladu, že zmluvná strana umožní, že prevod výnosov v naturáliách bude ako oprávnený alebo špecifikovaný v investičnej dohode, investičnom oprávnení alebo inej písomnej dohode medzi zmluvnou stranou a buď investorom ďalšej zmluvnej strany alebo jeho investíciou.

Článok 15

Postúpenie práv

1. Ak zmluvná strana alebo jej poverená agentúra (ďalej len „odškodňujúca strana“) vykoná platbu v rámci odškodnenia alebo záruky poskytnutej vo vzťahu k nejakej investícii investora (ďalej len „odškodňovaná strana“) v oblasti inej zmluvnej strany (ďalej len „hostiteľská strana“), hostiteľská strana uzná:

- a) prevod všetkých práv a nárokov vzťahujúcej sa k takej investícii na odškodňujúcu stranu, a
- b) právo odškodňujúcej strany uplatňovať všetky takéto práva a vymáhať takéto nároky prostredníctvom prestupu práv.

2. Odškodňujúca strana je za každých okolností oprávnená:

- a) k rovnakému zaobchádzaniu, pokiaľ ide o práva a nároky získané prostredníctvom prevodu podľa odseku 1, a
- b) na rovnaké platby splatné v zmysle týchto práv a nárokov,

k akým bola oprávnená odškodňovaná strana účinkom tejto zmluvy, vo vzťahu k príslušnej investícii.

3. V žiadnom konaní podľa článku 26 zmluvná strana neuplatňuje ako obhajobu protinárok, právo vyrovnania alebo akýkoľvek iný dôvod, že odškodnenie alebo iná kompenzácia za celú údajnú škodu alebo jej časť bola prijatá alebo bude prijatá na základe poisťnej alebo záručnej zmluvy.

Článok 16

Vzťah k iným dohodám

Ak dve alebo viac zmluvných strán uzavreli predchádzajúcu medzinárodnú dohodu, alebo uzavreli následnú medzinárodnú dohodu, ktorých podmienky sa akokoľvek dotýkajú predmetu časti III alebo V tejto zmluvy;

1. nič v časti III alebo V tejto zmluvy sa nechápe v zmysle zníženia podstaty ktoréhokoľvek ustanovenia takýchto podmienok druhej dohody alebo práva na riešenie sporov vzťahujúcich sa k nim v zmysle podľa tejto dohody; a
2. nič v podmienkach druhej dohody sa nechápe v zmysle zníženia podstaty ktoréhokoľvek ustanovenia časti III alebo V tejto zmluvy alebo práva na riešenie sporov vzťahujúcich sa k nim v zmysle podľa tejto zmluvy

v prípadoch, ak takéto ustanovenie je výhodnejšie pre investora alebo investíciu.

ČASŤ IV

RÔZNE USTANOVENIA

Článok 18

Zvrchovanosť nad energetickými zdrojmi

1. Zmluvné strany uznávajú štátnu zvrchovanosť a zvrchované práva nad energetickými zdrojmi. Opätovne potvrdzujú, že tieto musia byť uplatňované v súlade s pravidlami medzinárodného práva a im podriadené.

2. Bez toho, aby boli dotknuté ciele podpory prístupu k energetickým zdrojom a ich prieskum a rozvoj na komerčnom základe, táto zmluva nemá v žiadnom prípade dopad na pravidlá zmluvných strán určujúcich systém majetkového vlastníctva energetických zdrojov.

Článok 17

Neuplatňovanie časti III za určitých okolností

Každá zmluvná strana si vyhradzuje právo odoprieť výhody tejto časti:

1. právnickej osobe, ak občania alebo štátni príslušníci tretieho štátu vlastnia alebo riadia takýto subjekt, a ak takýto subjekt nemá v oblasti zmluvnej strany, v ktorej je organizovaný žiadne významné podnikateľské aktivity; alebo
2. investícii, ak odopierajúca zmluvná strana potvrdí, že takáto investícia je investíciou investora tretieho štátu, s ktorým alebo voči ktorému odopierajúca zmluvná strana
 - a) neudržiava diplomatické vzťahy; alebo
 - b) prijíma alebo zachováva opatrenia, ktoré:
 - i) zakazujú transakcie s investormi tohto štátu; alebo
 - ii) by boli porušené alebo obídene, ak by úžitky tejto strany boli poskytnuté investorom tohto štátu alebo ich investíciám.

Článok 19

Environmentálne hľadiská

1. V snahe o trvalo udržateľný rozvoj a so zohľadnením svojich záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných dohôd týkajúcich sa životného prostredia, ktorých je účastníkom, sa každá zmluvná strana snaží minimalizovať ekonomicky účinným spôsobom škodlivé ekologické dopady vyskytujúce sa v jej oblasti alebo mimo nej ako dôsledok akejkoľvek činnosti v rámci energetického cyklu v jej oblasti, s náležitým zohľadnením bezpečnostného hľadiska. Každá zmluvná strana pritom koná spôsobom z hľadiska nákladov efektívnym. Vo svojej politike a činnosti sa každá zmluvná strana snaží prijať preventívne opatrenia zabráňujúce alebo minimalizujúce zhoršovanie životného prostredia. Zmluvné strany súhlasia s tým, že znečisťovateľ v oblastiach zmluvných strán by mal, v zásade, znášať náklady vyplývajúce zo znečistenia, vrátane znečistenia prekračujúceho hranice štátov, s náležitým ohľadom na verejný záujem a bez negatívneho dopadu na investície v energetickom cykle alebo na medzinárodný obchod. Zmluvné strany v zmysle toho:

- a) zohľadnia ekologické hľadiská pri formulovaní a realizácii svojej energetickej politiky;
- b) podporia tvorbu trhovo orientovaných cien a vo väčšej miere zohľadnia ekologické náklady a prínosy v rámci energetického cyklu;
- c) so zreteľom na článok 34 ods. 4 podporujú spoluprácu pri snahe dosiahnuť ekologické ciele charty a spoluprácu v oblasti medzinárodných environmentálnych noriem pre energetický cyklus, berúc do úvahy rozdiely v nepriaznivých účinkoch a nákladoch na ich znížovaní medzi zmluvnými stranami;
- d) vezmú obzvlášť na zreteľ zvyšovanie energetickej účinnosti, rozvoj a využívanie obnoviteľných energetických zdrojov, podporu využitia čistejších palív a využívanie technológií a technologických prostriedkov, ktoré znižujú znečistenie;
- e) podporujú zhromažďovanie a výmenu informácií medzi zmluvnými stranami, týkajúcimi sa ekologicky zdravej a ekonomicky účinnej energetickej politiky a nákladovo efektívnych praktík a technológií;
- f) podporujú verejné uvedomenie o dopadoch energetických systémov na životné prostredie, o rozsahu prevencie alebo zníženia ich nepriaznivých ekologických dopadov a o nákladoch spojených s rôznymi preventívnymi opatreniami, alebo opatreniami na zníženie nepriaznivého vplyvu;

g) podporujú a spolupracovať pri výskume, vývoji a aplikácii energeticky účinných a environmentálne zdravých technológií, praktických postupov a procesov, ktoré ekonomicky účinným spôsobom minimalizujú škodlivé dopady na životné prostredie zo všetkých aspektov energetického cyklu;

h) podporujú priaznivé podmienky pre prevod a rozširovanie takých technológií, ktoré sú v súlade s primeranou a účinnou ochranou práv duševného majetku;

i) v počiatočnom štádiu a pred vydaním rozhodnutia budú podporovať transparentné posúdenie ekologických dopadov a ich následné monitorovanie u environmentálne významných energetických investičných projektov;

j) podporujú medzinárodné uvedomenie a výmenu informácií o ekologických programoch a normách zmluvných strán a o realizácii týchto programov a zavádzaní noriem;

k) na požiadanie a v rámci dostupných zdrojov sa budú podieľať na vývoji a realizácii vhodných ekologických programov v zmluvných stranách.

2. Na požiadanie jednej alebo viacerých zmluvných strán, spory týkajúce sa uplatnenia alebo výkladu ustanovení tohto článku preskúma konferencia charty s cieľom nájsť riešenie, v prípadoch keď neexistuje možnosť ich urovnania na iných príslušných medzinárodných fórach

3. Na účely tohto článku:

a) „energetický cyklus“ znamená celý energetický reťazec zahŕňajúci činnosti vzťahujúce sa na prieskum, vyhľadávanie, produkciu, premenu, skladovanie, prepravu, rozvod a spotrebu rôznych foriem energie, nakladanie s odpadmi a ich uloženie, ako aj vyradovanie z prevádzky, ukončenie alebo uzavretie týchto činností tak, aby sa minimalizoval škodlivý dopad na životné prostredie;

b) „ekologický dopad“ znamená akýkoľvek účinok spôsobený danou činnosťou na životnom prostredí, vrátane ľudského zdravia a bezpečnosti, flóry, fauny, pôdy, vzduchu, vody, klímy, krajiny a historických objektov alebo iných stavieb, alebo vzájomných vzťahov medzi týmito faktormi. Zahŕňa tiež účinky na kultúrne dedičstvo alebo sociálno-ekonomické podmienky vyplývajúce zo zmien týchto faktorov;

- c) „zvyšovanie energetickej účinnosti“ znamená konanie s cieľom udržať rovnakú jednotku objemu výstupu (tovaru alebo služby) bez zníženia kvality alebo výkonnosti výstupu, pri súčasnom znižovaní množstva energie potrebnej na vytvorenie tohto výstupu;
- d) „nákladovo efektívny“ znamená dosiahnuť definovaný cieľ pri najnižších nákladoch alebo dosiahnuť najväčší úžitok pri daných nákladoch.

Článok 20

Transparentnosť

1. Všeobecne záväzné zákony, iné právne predpisy, súdne rozhodnutia a správne predpisy a ktoré ovplyvňujú obchod s energetickými materiálmi a produktmi, patria v súlade s článkom 29 ods. 2 písm. a) medzi opatrenia podliehajúce predpisom dohody GATT a príslušných súvisiacich dokumentov o transparentnosti.

2. Zákony, nariadenia, súdne rozhodnutia a administratívne predpisy majúce všeobecnú platnosť a uplatňované ktoroukoľvek zmluvnou stranou a platné dohody medzi zmluvnými stranami, ktoré ovplyvňujú iné záležitosti predmetu tejto zmluvy, sú bezodkladne uverejnené a to spôsobom, ktorý umožní zmluvným stranám a investorom oboznámiť sa s nimi. Ustanovenia tohto odseku nevyžadujú od žiadnej zmluvnej strany zverejnenie dôverných informácií, ktoré by bránili presadeniu zákona alebo by inak boli v rozpore s verejným záujmom, alebo by boli na úkor zákoných obchodných záujmov ktoréhokoľvek investora.

3. Každá zmluvná strana určí jedno alebo viac informačných miest, na ktoré je možné adresovať žiadosti o informácie o vyššie uvedených zákonoch, iných právnych predpisoch, súdnych rozhodnutiach a správnych opatreniach a bez odkladu oznámi takéto miesta sekretariátu, ktorý ich na požiadanie dá k dispozícii.

Článok 21

Zdanenie

1. S výnimkou prípadov ustanovených v tomto článku, nič v tejto zmluve nevytvára práva alebo neukladá záväzky vo vzťahu k daňovým opatreniam zmluvných strán. V prípade akéhokoľvek nesúladu medzi týmto článkom a ktorýmkoľvek iným ustanovením zmluvy, tento článok je rozhodujúci v rozsahu nesúladu.

2. Článok 7 ods. 3 sa uplatňuje na daňové opatrenia okrem tých, ktoré sa týkajú príjmu alebo kapitálu, ale s výnimkou, že takéto ustanovenie sa nevzťahuje na:

- a) výhodu poskytovanú zmluvnou stranou, v zmysle daňových ustanovení akéhokoľvek dohovoru, dohody alebo dojednania podľa odseku 7 písm. a) bodu (ii); alebo
- b) akékoľvek daňové opatrenie, ktorého cieľom je zabezpečiť účinné vyberanie daní, s výnimkou prípadov, kedy opatrenie zmluvnej strany akýmkoľvek spôsobom diskriminuje energetické materiály a produkty, ktoré pochádzajú z oblasti inej zmluvnej strany alebo sú určené pre oblasť inej strany, alebo akokoľvek obmedzuje úžitok vyplývajúci z článku 7 ods. 3.

3. Článok 10 ods. 2 a 7 sa uplatňuje na daňové opatrenia zmluvných strán okrem tých, ktoré sa týkajú príjmu alebo kapitálu, s výnimkou, že takéto ustanovenia sa neuplatňujú na:

- a) ukladanie záväzkov doložky najvyšších výhod vzhľadom na výhody, ktoré odsúhlasila zmluvná strana, v zmysle daňových ustanovení akéhokoľvek dohovoru, dohody alebo dojednania podľa odseku 7 písm. a) pododseku ii), alebo ktoré vyplývajú z členstva v ktorejkoľvek organizácii regionálnej hospodárskej integrácie; alebo
- b) akékoľvek daňové opatrenie zamerané na zabezpečenie účinného vyberania daní, s výnimkou prípadov, kedy opatrenie akýmkoľvek spôsobom diskriminuje investora inej zmluvnej strany, alebo akýmkoľvek spôsobom obmedzuje úžitok vyplývajúci z ustanovení o investíciách v tejto zmluve.

4. Článok 29 ods. 2 až 6 sa uplatňuje na daňové opatrenia, ktoré sa netýkajú príjmu alebo kapitálu.

5. a) Článok 13 sa uplatňuje na dane.

- b) V prípade, keď v zmysle článku 13 vznikne nejasnosť týkajúca sa v podstate problému, či daň znamená vyvlastnenie, alebo či daň, údajne znamenajúca vyvlastnenie je diskriminačná, budú sa uplatňovať nasledujúce ustanovenia:

- i) investor zmluvnej strany, ktorý tvrdí že ide o vyvlastnenie predloží otázku, či je daň vyvlastnením, alebo či je daň diskriminačná, príslušnému daňovému orgánu. V prípade, že ani investor ani zmluvná strana tak neučinia, postúpia tento problém orgány ustanovené na riešenie sporov v zmysle článku 26 ods. 2 písm. c) alebo 27 ods. 2 príslušnému daňovému orgánu;

ii) príslušné daňové orgány sa snažia vyriešiť spornú otázku počas šiestich mesiacov odo dňa kedy im bola postúpená. V sporných prípadoch, ktoré sa týkajú otázok nediskriminácie, príslušné daňové orgány uplatnia ustanovenia o nediskriminácii príslušného daňového dohovoru, alebo ak v takomto dohovore neexistuje žiadne ustanovenie týkajúce sa nediskriminácie vzťahujúce sa na daň, alebo ak žiaden taký daňový dohovor nie je v platnosti medzi dotknutými zmluvnými stranami, budú sa uplatňovať zásady o nediskriminácii podľa Modelového dohovoru o dani z príjmu a z kapitálu Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj;

iii) orgány požiadané vyriešiť spory v zmysle článku 26 ods. 2 písm. c) alebo 27 ods. 2 môžu zobrať do úvahy závery, ku ktorým prišli daňové orgány a ktoré sa vzťahujú na otázku, či daň je vyvlastnením. Takéto orgány berú do úvahy závery, ku ktorým prišli príslušné daňové orgány v stanovenom časovom období šiestich mesiacov uvedenom v písmene b) bode ii) v otázke, či daň je diskriminačná. Tie isté orgány môžu tiež vziať do úvahy závery, ku ktorým prišli príslušné daňové orgány po uplynutí stanoveného obdobia šiestich mesiacov;

iv) za žiadnych okolností zainteresovanie príslušných daňových orgánov po uplynutí šesťmesačného obdobia uvedeného v písmene b) bode (ii) nevedie k oneskoreniu konania podľa článkov 26 a 27.

6. Aby sa vyhlo pochybnostiam, článok 14 neobmedzuje právo zmluvnej strany ukladať alebo vyberať daň zrážkou alebo iným spôsobom.

7. Na účely tohto článku:

a) Pojem „daňové opatrenie“ zahŕňa:

i) akékoľvek ustanovenie vzťahujúce sa k daniam v rámci domácich zákonov zmluvnej strany, alebo jej územno-správneho členenia, alebo ich miestnych orgánov a

ii) akékoľvek ustanovenie vzťahujúce sa k daniam obsiahnuté v ktoromkoľvek dohovore o zabránení dvojitého zdanenia alebo v ktorejkoľvek medzinárodnej zmluve alebo dohode, ktorou je zmluvná strana viazaná.

b) Za dane z príjmu alebo kapitálu sa považujú všetky uložené dane z celkového príjmu, z celkového kapitálu, alebo z časti príjmu alebo časti kapitálu, vrátane daní zo zisku pri prevoze majetku, daní z nehnuteľnosti, dedičstva a darov, alebo

podstatou podobné dane, dane z celkovej sumy miezd alebo plátov vyplatených podnikmi a tiež dane zo zhodnotenia kapitálu.

c) „Príslušný daňový orgán“ znamená príslušný daňový orgán v zmysle dohody o zabránení dvojitého zdanenia, ktorá je v platnosti medzi zmluvnými stranami, alebo ak nie je takáto dohoda v platnosti, ministra alebo ministerstvo zodpovedné za dane alebo jeho poverených zástupcov.

d) Aby sa vyhlo pochybnostiam, pojmy „daňové ustanovenia“ a „dane“ nezahŕňajú colné poplatky.

Článok 22

Štátne podniky a podniky s výsadným právom

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby každý štátny podnik, ktorý je v jej správe, alebo ktorý založí, vykonával svoje predajné činnosti alebo činnosti pre zabezpečenie tovarov a služieb v jej oblasti spôsobom zlučiteľným so záväzkami zmluvnej strany v zmysle časti III tejto zmluvy.

2. Žiadna zmluvná strana nepodporuje alebo nepožaduje, aby takýto štátny podnik vykonával svoje činnosti v jej oblasti spôsobom nezlučiteľným so záväzkami zmluvnej strany na základe iných ustanovení tejto zmluvy.

3. Každá zmluvná strana, ak založí alebo má v správe subjekt a poverí tento subjekt vykonávaním normotvornej, správnej alebo inej právomoci, zabezpečí, že takýto subjekt bude uplatňovať túto právomoc spôsobom zlučiteľným so záväzkami tejto zmluvnej strany v zmysle tejto zmluvy.

4. Žiadna zmluvná strana nepodporuje alebo nepožaduje, aby akýkoľvek subjekt, ktorému udeľuje výlučné alebo zvláštne výsady, vykonával svoje činnosti v jej oblasti spôsobom nezlučiteľným so záväzkami zmluvnej strany vyplývajúcimi z tejto zmluvy.

5. Na účely tohto článku „subjekt“ zahŕňa akýkoľvek podnik, agentúru alebo inú organizáciu, alebo jednotlivca.

Článok 23

Dodržiavanie ustanovení zmluvy orgánmi na úrovni nižšej ako celoštátnej

1. Každá zmluvná strana je v zmysle tejto zmluvy plne zodpovedná za dodržiavanie všetkých ustanovení zmluvy a prijme dostupné rozumné opatrenia aby zabezpečila dodržiavanie aj regionálnymi a miestnymi vládami a orgánmi v rámci jej oblasti.

2. Ustanovenia na urovnávanie sporu v časti II, IV a V tejto zmluvy môžu byť uplatňované vo vzťahu k opatreniam, ktoré ovplyvňujú dodržiavanie tejto zmluvy zmluvnou stranou, ktoré prijali regionálne alebo miestne vlády alebo orgány v oblasti zmluvnej strany.

Článok 24

Výnimky

1. Tento článok sa neuplatňuje na články 12, 13 a 29.

2. Ustanovenia tejto zmluvy iné ako:

a) ustanovenia uvedené v odseku 1; a

b) vzťahujúce sa na bod i), časť III tejto zmluvy;

nevyklúčujú, aby ktorákoľvek zmluvná strana prijala alebo presadila akékoľvek opatrenie:

i) potrebné ochrániť ľudský, živočíšny alebo rastlinný život alebo zdravie;

ii) nevyhnutné pre získanie alebo distribúciu energetických materiálov a produktov v podmienkach obmedzenia dodávky vyplývajúcej z príčin ležiacich mimo kontroly tejto zmluvnej strany za predpokladu, že takéto opatrenie bude v súlade s princípmi, podľa ktorých;

(A) všetky ostatné zmluvné strany majú právo získať spravodlivý podiel na medzinárodnej dodávke takýchto energetických materiálov a produktov; a

(B) akékoľvek takéto opatrenie, nezlučiteľné s touto zmluvou bude odvolané, len čo podmienky, ktoré ho vyvolali, prestanú existovať; alebo

iii) sú určené na prospech investorov, ktorí sú pôvodnými obyvateľmi alebo sociálne prípadne ekonomicky znevýhodnení

jednotlivci alebo skupiny alebo ich investície, a v tomto duchu je informovaný sekretariát a za predpokladu, že takéto opatrenie:

(A) nemá žiadny významný vplyv na ekonomiku tejto zmluvnej strany; a

(B) nie je diskriminačné voči investorom ktorejkoľvek inej zmluvnej strany a investorom tejto zmluvnej strany, ktorí nie sú zahrnutí medzi tých, pre ktorých je opatrenie určené;

za predpokladu, že žiadne také opatrenie neznamena skryté obmedzenie hospodárskej činnosti v energetickom sektore, alebo svojvoľnú alebo neoprávnenú diskrimináciu medzi zmluvnými stranami prípadne medzi investormi alebo inými zainteresovanými osobami zmluvných strán. Takéto opatrenia sa náležite zdôvodnia a neanulujú ani nepoškodia žiadny prospech, ktorý môže jedna alebo viac zmluvných strán odôvodnene očakávať podľa tejto zmluvy a to v rozsahu väčšom, ako je striktné potrebné na uvedený účel.

3. Ustanovenia tejto zmluvy, iné ako ustanovenia vyplývajúce z odseku 1 sa nechápu v zmysle zabrániť ktorejkoľvek zmluvnej strane prijať akékoľvek opatrenie, ktoré považuje za potrebné:

a) na ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov, vrátane tých:

i) ktoré sa vzťahujú na dodávku energetických materiálov a produktov na vojenské účely; alebo

ii) ktoré sú prijaté v čase vojny, ozbrojeného konfliktu alebo inej núdzovej situácie v medzinárodných vzťahoch;

b) na realizáciu svojej národnej politiky rešpektujúcej nešírenie jadrových zbraní alebo iných jadrových výbušných zariadení alebo potrebných pre splnenie jej záväzkov na základe Zmluvy o nešírení jadrových zbraní, smerníc pre dodávateľov jadrových zariadení a materiálov a iných medzinárodných záväzkov alebo dohôd o nešírení jadrových zbraní; alebo

c) na udržiavanie verejného poriadku.

Takéto opatrenia neznamenajú skryté obmedzenie tranzitu.

4. Ustanovenia tejto zmluvy, ktoré poskytujú štátnu doložku najvyšších výhod, nezaviazu žiadnu zmluvnú stranu rozšíriť preferenčné zaobchádzanie na investorov ktorejkoľvek inej zmluvnej strany:

- a) vyplývajúce z jej členstva v zóne voľného obchodu alebo colnej únii; alebo
- b) ktoré je dohodnuté bilaterálnymi alebo multilaterálnymi dohodami týkajúcimi sa hospodárskej spolupráce medzi štátmi, ktoré tvorili bývalý Zväz sovietskych socialistických republík, až do utvorenia ich konečných vzájomných hospodárskych vzťahov.

Článok 25

Dohody o hospodárskej integrácii

1. Ustanovenia tejto zmluvy sa nechápu v zmysle zaviazat' zmluvnú stranu, ktorá je stranou Dohody o hospodárskej integrácii

cii (ďalej len „DHI“), aby prostredníctvom štátnej doložky najvyšších výhod rozšírila na ďalšiu zmluvnú stranu, ktorá nie je stranou tejto DHI, akékoľvek zvýhodnené zaobchádzanie uplatňované medzi stranami tejto DHI, ako dôsledok ich účasti v ňom.

2. Na účely odseku 1 „DHI“ znamená dohodu podstatným spôsobom liberalizujúcu, okrem iného, obchod a investície a to zabezpečením, že nebude existovať žiadna diskriminácia medzi alebo v rámci zúčastnených strán, alebo bude podstatne eliminovaná, formou odstránenia existujúcich diskriminačných opatrení a/alebo zákazom nových alebo viac diskriminujúcich opatrení, buď pri nadobudnutí platnosti tejto dohody alebo v primeranom časovom rámci.

3. Týmto článkom nie je dotknuté uplatňovanie dohody GATT a súvisiacich dokumentov podľa článku 29.

ČASŤ V

UROVNANIE SPOROV

Článok 26

Urovanie sporov medzi investorom a zmluvnou stranou

1. Spory medzi zmluvnou stranou a investorom inej zmluvnej strany vzťahujúce sa na investície tejto inej strany v oblasti prvej strany, ktoré sa týkajú údajného porušenia záväzku prvej strany v zmysle časti III sa, pokiaľ je to možné, urovnajú zmierom.

2. Ak takéto spory nemôžu byť urovnané podľa ustanovenia odseku 1 v priebehu troch mesiacov odo dňa, kedy ktorákoľvek zo strán sporu požiadala o riešenie formou zmiernu, investor, ktorý je stranou v spore, sa môže rozhodnúť predložiť spor na vyriešenie:

- a) súdom alebo správnym súdom zmluvnej strany, ktorá je stranou v spore;
- b) v súlade s akoukoľvek uplatniteľným, predtým dohodnutým postupom na urovanie sporov; alebo
- c) v súlade s nasledovnými odsekmi tohto článku.

3. a) S uvážením výlučne ustanovení podľa písmen b) alebo c), každá zmluvná strana dáva týmto svoj bezpodmienečný súhlas na predloženie sporu medzinárodnému rozhodcovskému alebo zmierovaciemu orgánu v súlade s ustanoveniami tohto článku.

b) i) Zmluvné strany uvedené v prílohe ID neposkytujú takýto bezpodmienečný súhlas tam, kde už investor predtým predložil spor na riešenie v zmysle odseku 2 písm. a) alebo b).

ii) Kvôli transparentnosti poskytne každá zmluvná strana, ktorá je uvedená v prílohe ID, sekretariátu písomné vyhlásenie o svojej politike, praktických postupoch a podmienkach v tomto ohľade, najneskôr do dňa uloženia jej ratifikačnej listiny, listiny o prijatí alebo schválení v súlade s článkom 39 alebo uloženia jej listiny o pristúpení v súlade s článkom 41.

c) Zmluvná strana uvedená v prílohe IA nedáva takýto bezpodmienečný súhlas v prípade, že ide o spor vyplývajúci z poslednej vety článku 10 ods. 1.

4. V prípade, že sa investor rozhodne predložiť spor na vyriešenie podľa odseku 2 ods. c) poskytne tiež svoj písomný súhlas s predložením sporu:

a) i) Medzinárodnému stredisku pre urovnávanie investičných sporov ustanovenému v zmysle Dohovoru o urovaní investičných sporov medzi štátmi a štátnymi príslušníkmi iných štátov, otvoreného k podpisu vo Washingtone 18. marca 1965 (ďalej len „Dohovor ICSID“), v prípade, že

sú zmluvná strana investora a zmluvná strana, strana v spore, obidve signatármi Dohovoru ICSID, alebo

- ii) Medzinárodnému stredisku pre urovnávanie investičných sporov ustanovenému v zmysle dohovoru uvedeného v písmene a) bode (i), podľa pravidiel určujúcich Doplnkový prostriedok pre správne konanie vydané sekretariátom tohto strediska (ďalej len „pravidlá pre doplnkový prostriedok“), v prípade, že zmluvná strana investora alebo zmluvná strana v spore, ale nie obidve, sú stranou Dohovoru ICSID,
- b) výhradnému rozhodcovi alebo *ad hoc* rozhodcovskému súdu zriadenému na základe arbitrážnych pravidiel Komisie OSN pre medzinárodné obchodné právo (ďalej len „Uncitral“); alebo
- c) na rozhodcovské konanie Arbitrážnemu inštitútu Štokholmskej obchodnej komory.

- 5. a) Súhlas podľa odseku 3 spolu s písomným súhlasom investora v zmysle odseku 4 sa považuje za vyhovujúci požiadavke na:

- i) písomný súhlas strán v spore na účely kapitoly II Dohovoru ICSID a na účely pravidiel pre doplnkový prostriedok;
- ii) „písomnú dohodu“ na účely článku II Dohovoru OSN o uznávaní a vymáhaní zahraničných arbitrážnych rozhodnutí, podpísanú v New Yorku 10. júna 1958 (ďalej len „Newyorský dohovor“); a
- iii) „zmluvné strany sa písomne dohodli“ na účely článku 1 arbitrážnych pravidiel Uncitral.

- b) Akýkoľvek rozhodcovský súd podľa tohto článku sa na žiadosť akejkoľvek strany sporu koná v štáte, ktorý je signatárom Newyorského dohovoru. V tomto zmysle nároky predložené rozhodcovskému súdu sa považujú, na účely článku 1 tohto dohovoru, za nároky vzniknuté z obchodného vzťahu alebo transakcie.

6. Súd zriadený v zmysle odseku 4 rozhodne o sporných otázkach v súlade s touto zmluvou a používanými predpismi a zásadami medzinárodného práva.

7. K investorovi inému ako fyzická osoba, ktorý má ku dňu písomného súhlasu podľa odseku 4 národnosť zmluvnej strany účastnej v spore a ktorého pred vznikom sporu medzi ním a touto zmluvnou stranou riadil investor inej zmluvnej strany sa na účely článku 25 ods. 2 písm. b) Dohovoru ICSID pristupuje ako k „štátnemu príslušníkovi iného zmluvného štátu“ a na účely článku 1 ods. 6 pravidiel pre doplnkový prostriedok sa považuje za „štátneho príslušníka iného štátu“.

8. Výroky rozhodcovského súdu, ktoré môžu zahŕňať výrok o záujme, sú pre sporné strany konečné a záväzné. Výrok rozhodcovského súdu týkajúci sa opatrení vlády alebo orgánu na nižšej ako celoštátnej úrovni zmluvnej strany, ktorá je v spore musí umožniť, aby zmluvná strana mohla uhradiť škody v peňažnej forme miesto akéhokoľvek iného udeleného opravného prostriedku. Každá zmluvná strana vykoná bezodkladne akýkoľvek takýto výrok a prijme opatrenia pre účinné presadenie takýchto výrokov v jej oblasti.

Článok 27

Urovnávanie sporov medzi zmluvnými stranami

1. Zmluvné strany sa usilujú urovať spor týkajúci sa uplatnenia alebo výkladu tejto zmluvy diplomatickými cestami.

2. Ak spor nebol urovaný v súlade s odsekom 1 v primeranom časovom období, môže ktorákoľvek strana tohto sporu, spolu s písomným oznámením druhej strane sporu, predložiť záležitosť *ad hoc* menovanému rozhodcovskému súdu, ale len v prípade ak nie je inak ustanovené v tejto zmluve alebo písomne dohodnuté medzi zmluvnými stranami, a pokiaľ sa spor netýka uplatnenia alebo výkladu článku 6 alebo článku 19, alebo pre zmluvné strany uvedené v prílohe IA, posledná veta článku 10 ods. 1.

3. Takýto *ad hoc* rozhodcovský súd je zriadený takto:

a) Zmluvná strana zahajujúca konanie vymenuje jedného člena tohto súdu a informuje druhú zmluvnú stranu v spore o jeho vymenovaní do 30 dní odo dňa prijatia oznámenia druhej zmluvnej strany podľa odseku 2.

b) Druhá zmluvná strana v spore vymenuje jedného člena do 60 dní od prijatia písomného oznámenia podľa odseku 2.

- Ak nie je vymenovanie vykonané v predpísanej lehote zmluvná strana, ktorá iniciovala konanie, môže do 90 dní od prijatia písomného oznámenia podľa odseku 2 požiadať, aby bolo vymenovanie urobené v súlade s písmenom d).
- c) Tretí člen, ktorý nesmie byť štátnym príslušníkom alebo občanom zmluvnej strany v spore, je vymenovaný zmluvnými stranami vedúcimi spor. Tento člen je predsedom súdu. Ak do 150 dní od prijatia oznámenia podľa odseku 2 nebudú sa zmluvné strany vedieť dohodnúť na menovaní tretieho člena, menovanie sa vykoná v súlade s písmenom d) na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany podanej do 180 dní od prijatia takehto oznámenia.
- d) Menovania, ktoré sú požadované v súlade s týmto odsekom, vykoná generálny tajomník Stáleho medzinárodného rozhodcovského súdu do 30 dní od prijatia príslušnej žiadosti. Ak generálny tajomník nemôže vykonať túto úlohu, menovanie vykoná prvý tajomník úradu. Ak túto úlohu nemôže splniť ani prvý tajomník, menovania vykoná služobne najstarší zástupca.
- e) Menovania v súlade s písmenami a) až d) sa urobia s ohľadom na kvalifikáciu a skúsenosti menovaných členov, obzvlášť v záležitostiach, ktoré sú predmetom tejto zmluvy.
- f) Ak sa, naopak, nedosiahne dohoda medzi zmluvnými stranami, použijú sa arbitrážne pravidlá Uncitral, okrem znenia v rozsahu úprav zmluvných strán v spore alebo rozhodcov. Súd prijme svoje rozhodnutia väčšinou hlasov jeho členov.
- g) Súd rozhodne o spore v súlade s touto zmluvou a platnými pravidlami a princípmi medzinárodného práva.
- h) Rozhodnutie súdu je pre zmluvné strany, ktoré sú účastníkmi sporu, konečné a záväzné.
- i) Ak pri vynášaní výroku súd zistí, že opatrenie regionálnej alebo miestnej vlády alebo orgánu v oblasti zmluvnej strany uvedenej v časti I prílohy P nie je v súlade s touto zmluvou, ktorákoľvek strana v spore môže využiť ustanovenia časti II prílohy P.
- j) Výdavky spojené so súdom, vrátane odmeňovania jeho členov, sú znášané rovnakým dielom zmluvnými stranami vedúcimi spor. Súd však môže, na základe vlastného uváženia nariadiť, že jedna zo zmluvných strán vedúcich spor uhradí vyšší podiel nákladov.
- k) Ak sa zmluvné strany vedúce spor nedohodnú inak, súd zasadá v Haagu a využíva objekty a zariadenia Stáleho rozhodcovského súdu.
- l) Kópia výroku je uložená na sekretariáte, ktorý ju všeobecne sprístupní.

Článok 28

Neuplatnenie článku 27 na určité spory

Spor medzi zmluvnými stranami z hľadiska uplatnenia alebo výkladu článku 5 alebo 29 sa nerieši podľa článku 27, pokiaľ s tým zmluvné strany vedúce spor nesúhlasia.

ČASŤ VI

PRECHODNÉ USTANOVENIA

Článok 29

Dočasné ustanovenia o záležitostiach súvisiacich s obchodom

1. Ustanovenia tohto článku sa uplatňujú na obchod s energetickými materiálmi a produktmi, ak niektorá zmluvná strana nie je signatárom dohody GATT a súvisiacich dokumentov.

2. a) Obchod s energetickými materiálmi a produktmi medzi zmluvnými stranami, z ktorých aspoň jedna nie je signatárom dohody GATT alebo príslušného súvisiaceho dokumentu sa, pokiaľ v písmenách b) a c) a vo výnimkách a pravidlách podľa prílohy G nie je ustanovené inak, spravuje ustanoveniami dohody GATT a súvisiacich dokumentov ako sú v platnosti k 1. marcu 1994 a uplatňované medzi stranami dohody GATT 1947 vo vzťahu k energetickým

materiálom a produktom, tak ako keby všetky zmluvné strany boli stranami dohody GATT a súvisiacich dokumentov.

b) Takýto obchod zmluvnej strany, ktorou je štát, ktorý bol súčasťou bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík, môže byť, za podmienok ustanovení prílohy TFU, riadený dohodou medzi dvomi alebo viacerými takýmito štátmi a to do 1. decembra 1999 alebo do doby prístupu k dohode GATT, podľa toho, čo nastane skôr.

c) Pokiaľ ide o obchod medzi dvomi stranami dohody GATT, písmeno a) sa neuplatní, ak ktorákoľvek z týchto strán nie je stranou dohody GATT 1947.

3. Každý signatár tejto zmluvy a každý štát organizácie regionálnej hospodárskej integrácie, prístupujúci k tejto zmluve poskytne sekretariátu k dátumu svojho podpisu alebo ku dňu uloženia jeho listiny o prístúpení zoznam všetkých colných sadzieb a iných poplatkov uvalených na energetické materiály a produkty v čase ich dovozu alebo vývozu, pričom uvedie aj ich výšku platnú v deň podpisu alebo uloženia. Akékoľvek zmeny týchto sadzieb alebo poplatkov sa oznámia sekretariátu, ktorý o týchto zmenách informuje zmluvné strany.

4. Každá zmluvná strana sa snaží nezvyšovať žiadne colné sadzby ani iné poplatky platné v čase dovozu alebo vývozu:

a) v prípade dovozu energetických materiálov a produktov podľa časti I rozpisu vzťahujúceho sa na zmluvnú stranu a uvedeného v článku II dohody GATT, nad úrovňou stanovenú v tomto rozpise, ak je zmluvná strana stranou dohody GATT;

b) v prípade vývozu energetických materiálov a produktov a v prípade ich dovozu, ak zmluvná strana nie je stranou dohody GATT, nad úroveň posledne oznámenú sekretariátu, okrem prípadov povolených ustanoveniami podľa odseku 2 písm. a).

5. Zmluvná strana môže zvýšiť výšku colnej sadzby alebo iného poplatku nad úroveň uvedenú v odseku 4, iba za podmienky, ak:

a) v prípade sadzby alebo iného poplatku platného v čase dovozu pripúšťajú takéto konanie ustanovenia dohody GATT alebo súvisiace dokumenty, iné ako ustanovenia dohody GATT

1947 a súvisiace dokumenty uvedené v prílohe G a príslušné ustanovenia dohody GATT 1994 a súvisiace dokumenty; alebo

b) vyrozumela v maximálnom možnom rozsahu, v zmysle svojich legislatívnych postupov, sekretariát o svojom návrhu na takéto zvýšenie, poskytla ostatným zainteresovaným zmluvným stranám, v súvislosti s týmto návrhom primeranú možnosť na konzultácie a venovala potrebnú pozornosť pripomienkam týchto zmluvných strán.

6. Signatári sa zaväzujú začať jednania najneskôr 1. januára 1995 s cieľom, aby do 1. januára 1998, z pohľadu vhodnosti v súvislosti s rozvojom svetového obchodného systému, bol vypracovaný text zmeny a doplnenia k tejto zmluve, ktorý, za podmienok v ňom stanovených, zaväzuje každú zmluvnú stranu nezvyšovať tieto colné tarify alebo poplatky nad úroveň stanovenú touto zmenou a doplnením.

7. Príloha D sa uplatňuje na spory týkajúce sa dodržiavania platných ustanovení o obchode v zmysle tohto článku a ak sa obidve zmluvné strany nedohodnú inak, na spory týkajúce sa súladu s článkom 5 medzi zmluvnými stranami, z ktorých aspoň jedna nie je stranou dohody GATT, s tým, že táto príloha sa nevzťahuje na žiadny spor medzi zmluvnými stranami, ktorého podstata vyplýva z dohody, ktorá:

a) bola oznámená v súlade s odsekom 2 písm. b) a prílohy TFU a spĺňa aj ich ostatné podmienky; alebo

b) vytvára zónu voľného obchodu alebo colnú úniu podľa článku XXIV dohody GATT.

Článok 30

Rozvoj medzinárodných obchodných dojednaní

S ohľadom na výsledky Uruguajského kola multilaterálnych obchodných rokovaní, ktoré sú v zásade obsiahnuté v jeho Záverečnom dokumente podpísanom v Marakeši 15. apríla 1994, sa zmluvné strany zaväzujú najneskôr do 1. júla 1995 alebo do dátumu, keď táto zmluva nadobúda platnosť, podľa toho, čo nastane skôr, začať uvažovať o príslušných dodatkoch tejto zmluvy s cieľom, aby tieto zmeny a doplnenia boli prijaté konferenciou char-ty.

Článok 31

Zariadenie pre energetický sektor

Dočasná konferencia charty začne na svojej prvej schôdzi skúmať možnosti zahrnutia energetických zariadení do obchodných ustanovení tejto zmluvy.

Článok 32

Prechodné úpravy

1. S ohľadom na to, že sa uznáva potreba určitého obdobia na prispôbenie sa požiadavkám trhového hospodárstva, môže zmluvná strana uvedená v prílohe T dočasne pozastaviť úplné dodržiavanie svojich záväzkov podľa jedného alebo viacerých nasledovných ustanovení tejto zmluvy, v súlade s podmienkami odsekov 3 až 6:

článok 6 odseky 2 a 5,

článok 7 odsek 4,

článok 9 odsek 1,

článok 10, odsek 7 - špecifické opatrenia,

článok 14, odsek 1 písm. d)- týka sa iba prevodu nespotrebovaných výnosov,

článok 20, odsek 3,

článok 22, odseky 1 a 3.

2. Ostatné zmluvné strany napomáhajú ktorejkoľvek zmluvnej strane, ktorá dočasne pozastavila plné dodržiavanie záväzkov na základe odseku 1, aby dosiahla podmienky, pri ktorých môže byť takéto pozastavenie ukončené. Táto pomoc môže byť poskytnutá v akejkoľvek forme, ktorú iná zmluvná strana považuje za najefektívnejšiu pre potreby oznámené na základe odseku 4 písm. c), vrátane bilaterálnych alebo multilaterálnych dohôd tam, kde je to vhodné.

3. Uplatňované ustanovenia a opatrenia k ich plnej realizácii, opatrenia, ktoré majú byť prijaté a dátum, výnimočne náhodná udalosť, ku ktorému bude každé takéto opatrenie ukončené a prijaté opatrenia sú pre každú zmluvnú stranu žiadajúcu prechodné úpravy uvedené v prílohe T. Každá takéto zmluvná strana prijme uvedené opatrenie do termínu uvedeného pre príslušné ustanovenie a v etape stanovenej v prílohe T. Zmluvné strany, ktoré

dočasne pozastavili úplné dodržiavanie podmienok na základe odseku 1, sa zaväzujú dosiahnuť plnej zhody príslušnými záväzkami do 1. júla 2001. Ak by v dôsledku mimoriadnych okolností bolo pre zmluvnú stranu potrebné požiadať o predĺženie obdobia takéhoto dočasného pozastavenia, alebo zavedenie ďalšieho dočasného pozastavenie uvedeného predtým v prílohe T, rozhodnutie o požiadavke zmeniť a doplniť prílohu T prijme konferencia charty.

4. Zmluvná strana, ktorá využíva prechodné úpravy, aspoň raz za 12 mesiacov informuje sekretariát:

a) o realizácii akýchkoľvek opatrení uvedených v jej prílohe T a o celkovom pokroku smerujúcom k plnému dodržiavaniu podmienok;

b) o pokroku, ktorý očakáva dosiahnuť počas nasledujúcich 12 mesiacov k plnému dodržiavaniu jej záväzkov a o akejkolvek probléme, ktorý očakáva vrátane svojich návrhov na jeho riešenie;

c) o potrebe technickej pomoci na ulahčenie dokončenia etáp stanovených v prílohe T, potrebných k plnému vykonávaniu tejto zmluvy alebo pomoci na riešenie problémov oznámených v zmysle písm. b), ako aj na podporu iných potrebných trhov orientovaných reforiem a modernizáciu jej energetického sektoru;

d) o akejkolvek potrebe predložiť požiadavku takého druhu, ako je uvedené v odseku 3.

5. Sekretariát:

a) rozošle informácie podľa odseku 4 všetkým zmluvným stranám;

b) informuje a aktívne podporuje, spoliehajúc sa prípadne na dohody existujúce v rámci iných medzinárodných organizácií, zosúladienie potrieb a ponúk na technickú pomoc podľa odseku 2 a odseku 4 písm. c);

c) rozošle všetkým zmluvným stranám na konci každého polročného obdobia prehľad všetkých oznámení predložených na základe odseku 4 písm. a) alebo d).

6. Konferencia charty každoročne zhodnotí pokrok zmluvných strán pri realizácii ustanovení tohto článku a plnenie potrieb a ponúk technickej pomoci uvedených v odsekoch 2 a 4 písm. c). Na základe tohto zhodnotenia sa môže rozhodnúť prijať príslušné opatrenia.

ČASŤ VII

ŠTRUKTÚRA A INŠTITÚCIE

Článok 33

Protokoly a vyhlásenia energetickej charty

1. Konferencia charty môže povoliť prerokovanie viacerých protokolov alebo vyhlásení energetickej charty za účelom plnenia cieľov zámerov a zásad charty.

2. Každý signatár charty sa môže zúčastniť takéhoto rokovania.

3. Štát alebo organizácia regionálnej hospodárskej integrácie sa nestane stranou protokolu alebo vyhlásenia, ak nie je alebo sa súčasne nestane signatárom charty a zmluvnou stranou tejto zmluvy.

4. S výhradou odseku 3 a odseku 6 písm. a) budú v protokole definované konečné ustanovenia vzťahujúce sa na protokol.

5. Protokol bude platiť iba pre zmluvné strany, ktoré súhlasia týmto zaviazané a neobmedzí práva a záväzky tých zmluvných strán, ktoré nie sú stranou protokolu.

6. a) Protokol môže určovať povinnosti konferencii charty a funkcie sekretariátu za predpokladu, že žiadne takéto určenie nebude vykonané dodatkom k protokolu, pokiaľ nie je tento dodatok schválený konferenciou charty, ktorej súhlas nebude podliehať žiadnym ustanoveniam protokolu, ktoré sú povolené v zmysle písmena b).

b) Protokol, ktorý predpokladá prijatie rozhodnutí konferenciou charty, môže s výhradou písmena a) pre tieto rozhodnutia stanoviť:

i) iné hlasovacie pravidlá, ako pravidlá obsiahnuté v článku 36,

ii) že len strany protokolu sa budú považovať za zmluvné strany na účely článku 36, alebo budú oprávnené hlasovať na základe pravidiel stanovených v tomto protokole.

Článok 34

Konferencia energetickej charty

1. Zmluvné strany sa stretávajú pravidelne na Konferencii energetickej charty (ďalej len „konferencia charty“), na ktorej je každá

zmluvná strana oprávnená mať jedného zástupcu. Riadne zasadnutia sa konajú v intervaloch určených konferenciou charty.

2. Mimoriadne zasadnutia konferencie charty sa môžu konať v termíne, ktorý môže určiť konferencia charty, alebo na základe písomnej žiadosti ktorejkoľvek zmluvnej strany za predpokladu, že do šiestich týždňov od predloženia žiadosti zmluvným stranám sekretariátom bude žiadosť podporovať aspoň jedna tretina zmluvných strán.

3. Funkcie konferencie charty sú:

a) vykonávať úlohy, ktoré jej určuje táto zmluva a akýkoľvek protokol;

b) skúmať a uľahčovať realizáciu zásad charty a ustanovení tejto zmluvy a protokolov;

c) uľahčovať v súlade s touto zmluvou a protokolmi koordináciu príslušných všeobecných opatrení na vykonávanie zásad charty;

d) posudzovať a prijímať pracovné programy, ktoré má vykonávať sekretariát;

e) posudzovať a schvaľovať ročné závierky a rozpočet sekretariátu;

f) posudzovať a schvaľovať alebo prijímať podmienky dohody o centrále alebo inej dohody, vrátane výsad a imunit považovaných pre konferenciu charty alebo sekretariát za potrebné;

g) podporovať kooperačné snahy zamerané na uľahčenie a podporu trhov orientovaných reforiem a modernizácie energetických sektorov v tých krajinách strednej a východnej Európy a bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík, v ktorých sa uskutočňuje ekonomická transformácia;

h) autorizovať a schvaľovať zadávacie podmienky pre rokovania o protokoloch, posudzovať a prijímať ich zmeny a doplnenia;

i) povoľovať rokovania o vyhláseniach a schvaľovať ich vydanie;

j) rozhodovať o pristúpení k tejto zmluve;

- k) povoľovať rokovania o dohodách o pridružení, posudzovať ich, schvaľovať alebo prijímať;
- l) posudzovať a prijímať znenia zmien a doplnení k tejto zmluve;
- m) posudzovať a prijímať úpravy a technické zmeny príloh k tejto zmluve;
- n) menovať generálneho tajomníka a prijať všetky rozhodnutia potrebné pre zriadenie a fungovanie sekretariátu, vrátane štruktúry, úrovne personálu a štandardných podmienok zamestnávania úradníkov a zamestnancov.

4. Pri vykonávaní svojich povinností konferencia charty prostredníctvom sekretariátu hospodárne a efektívne spolupracuje a plne využíva služby a programov iných inštitúcií a organizácií so zavedenými znalosťami v záležitostiach vzťahujúcich sa k cieľom tejto zmluvy.

5. Konferencia charty môže vytvárať také pomocné orgány, ktoré považuje za vhodné na vykonávanie svojich povinností.

6. Konferencia charty posúdi a prijme procedurálne a finančné pravidlá.

7. V roku 1999 a následne v intervaloch (nie dlhších ako päť rokov) určených konferenciou charty starostlivo skúma konferencia charty funkcie stanovené v tejto zmluve z hľadiska rozsahu realizácie tejto zmluvy a protokolov. Na záver každého preskúmania môže konferencia charty zmeniť, doplniť alebo zrušiť funkcie špecifikované v odseku 3 a môže odvolať členov sekretariátu.

Článok 35

Sekretariát

1. Pri vykonávaní svojich povinností má konferencia charty sekretariát, ktorý pozostáva z generálneho tajomníka a minimálneho personálu pre účinný výkon povinností.

2. Generálny tajomník je menovaný konferenciou charty. Prvé takéto menovanie je maximálne na obdobie piatich rokov.

3. Pri vykonávaní svojich povinností je sekretariát zodpovedný konferencii charty a podlieha jej.

4. Sekretariát poskytuje konferencii charty všetku potrebnú pomoc pre vykonávanie jej úloh a vykonáva funkcie, ktoré mu určuje táto zmluva, akýkoľvek protokol, alebo ďalšie funkcie uložené konferenciou charty.

5. Sekretariát môže uzatvárať také administratívne a zmluvné dojednania, ktoré môžu byť požadované pre účinný výkon jeho funkcií.

Článok 36

Hlasovanie

1. Jednomyselnosť zmluvných strán prítomných a hlasujúcich na zasadnutí konferencie charty, v prípadoch, keď rozhodovanie vo veci prináleží zasadnutiu konferencie, sa vyžaduje pri rozhodnutiach o:

- a) prijatí zmien a doplnení k tejto zmluve, okrem zmien a doplnení k článkom 34 a 35 a k prílohe T;
- b) schválení pristúpenia štátov alebo organizácií regionálnej hospodárskej integrácie k tejto zmluve na základe článku 41, ktoré neboli signatármi charty k 16. júnu 1995;
- c) poverení rokovať, schváliť alebo prijať znenie asociačných dohôd;
- d) schválení zmien prílohám EM, NI, G a B;
- e) schválení technických zmien k prílohám tejto zmluvy; a
- f) schválení kandidátov poroty v zmysle odseku 7 prílohy D, navrhnutých generálnym tajomníkom.

Zmluvné strany vyvinú všetko úsilie o dosiahnutie dohody konsenzom o akejkoľvek inej záležitosti vyžadujúcej ich rozhodnutie podľa tejto zmluvy. V prípade že nemôže byť dosiahnutá jednomyselná zhoda, uplatnia sa odseky 2 až 5.

2. Rozhodnutia týkajúce sa rozpočtových záležitostí uvedených v článku 34 ods. 3 písm. e) sa prijímajú kvalifikovanou väčšinou zmluvných strán, ktorých stanovené príspevky špecifikované v prílohe B predstavujú spolu aspoň tri štvrtiny celkových stanovených príspevkov tam špecifikovaných.

3. Rozhodnutia o záležitostiach uvedených v článku 34 ods. 7 sa prijímajú trojštvrtinovou väčšinou zmluvných strán.

4. Okrem prípadov špecifikovaných v odsekoch 1 písm. a) až f), odsekoch 2 a 3 a s výhradou odseku 6, rozhodnutia konané podľa tejto zmluvy sa prijímajú trojštvrtinovou väčšinou zmluvných

strán prítomných a hlasujúcich na zasadnutí konferencie charty, na ktorej sa o takejto záležitosti rozhoduje.

5. Na účely tohto článku „prítomné a hlasujúce zmluvné strany“ znamenajú zúčastnené zmluvné strany, ktoré odovzdajú svoj potvrdzujúci alebo odmietavý hlas, za predpokladu, že konferencia charty môže rozhodnúť o procedurálnych pravidlách, ktoré by umožnili zmluvným stranám prijať takéto rozhodnutia korešpondenčnou formou.

6. Okrem ustanovenia v odseku 2, žiadne rozhodnutie uvedené v tomto článku nie je platné, pokiaľ nemá podporu prostej väčšiny zmluvných strán.

7. Organizácia regionálnej hospodárskej integrácie má pri hlasovaní počet hlasov rovný počtu jej členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami tejto zmluvy za predpokladu, že takáto organizácia neuplatňuje svoje hlasovacie právo, ak ho uplatňujú jej členské štáty a naopak.

8. V prípade sústavných nedoplatkov zmluvnej strany pri úhrade jej finančných záväzkov podľa tejto zmluvy môže konferencia charty úplne alebo čiastočne pozastaviť hlasovacie práva tejto zmluvnej strany.

Článok 37

Princípy financovania

1. Každá zmluvná strana znáša svoje vlastné náklady účasti a náklady účasti pomocných orgánov na zasadnutiach konferencie charty.

2. Náklady na zasadnutia konferencie charty a pomocných orgánov sa považujú za náklady sekretariátu.

3. Náklady sekretariátu hradia zúčastnené zmluvné strany príspevkom podľa ich platobnej schopnosti, stanoveným podľa prílohy B, ustanovenia ktorej môžu byť upravené v súlade s článkom 36 ods. 1 písm. d).

4. Protokol obsahuje ustanovenia, ktoré zabezpečia, aby náklady sekretariátu, vyplývajúce z tohto protokolu, znášali strany zúčastnené na tomto protokole.

5. Konferencia charty môže, okrem toho, prijať dobrovoľné príspevky od jednej alebo viacerých zmluvných strán alebo z iných zdrojov. Náklady uhrádzané z takýchto príspevkov nie sú na účely odseku 3 považované za náklady sekretariátu.

ČASŤ VIII

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 38

Podpísanie

Táto zmluva sa predloží na podpis štátmi alebo organizáciami regionálnej hospodárskej integrácie, ktoré podpísali chartu, v Lisabone od 17. decembra 1994 do 16. júna 1995.

zmluva je pre ňu záväzná vo vzťahu ku všetkým, prípadne jednému alebo viacerým územiám, za ktorých medzinárodné vzťahy zodpovedá. Takéto vyhlásenie nadobudne platnosť v termíne, keď táto zmluva pre túto zmluvnú stranu nadobúda platnosť.

Článok 39

Ratifikácia, prijatie alebo schválenie

Táto zmluva podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu signatármi. Ratifikačné listiny, listiny o prijatí alebo schválení sa uložia u depozitára.

2. Každá zmluvná strana môže dodatočne, formou vyhlásenia uloženého u depozitára, zaviazat sa vykonávať túto zmluvu aj vo vzťahu k iným územiám špecifikovaným v tomto vyhlásení. Vo vzťahu k takémuto teritóriu nadobudne zmluva platnosť v 90. deň po prijatí takéhoto vyhlásenia depozitárom.

Článok 40

Uplatnenie pre územia

1. Ktorýkoľvek štát alebo organizácia regionálnej hospodárskej integrácie môžu v čase podpísania, ratifikácie, prijatia, schválenia alebo prístupu vyhlásiť, vo vyhlásení uloženom u depozitára, že

3. Od každého vyhlásenia podľa oboch predchádzajúcich odsekov, vo vzťahu k ľubovoľnému územiu špecifikovanému v takomto vyhlásení, je možné odstúpiť vyrozmnením depozitára. Takéto odstúpenie, s výhradou článku 47 ods. 3, nadobudne platnosť po uplynutí jedného roka odo dňa prijatia takéhoto vyrozmnenia depozitárom.

4. Definícia „oblasti“ v článku 1 ods. 10 sa chápe so zreteľom na akékoľvek vyhlásenie uložené na základe tohto článku.

Článok 41

Pristúpenie

Táto zmluva je otvorená na pristúpenie štátov a organizácií regionálnej hospodárskej integrácie, ktoré podpísali chartu za podmienky schválenia konferenciou charty a to odo dňa, keď je zmluva uzavretá na podpis. Listiny o pristúpení sa uložia u depozitára.

Článok 42

Zmeny a doplnenia

1. Zmluvné strany môžu navrhovať zmeny a doplnenia k tejto zmluve.
2. Znenie každej navrhovanej zmeny a doplnenia k tejto zmluve sa oznámi zmluvným stranám prostredníctvom sekretariátu aspoň tri mesiace pred dňom, kedy sa navrhuje na prijatie konferenciou charty.
3. Zmeny a doplnenia k tejto zmluve, ktorých znenia prijala konferencia charty, pošle sekretariát depozitárovi, ktorý ich predloží všetkým zmluvným stranám na ratifikáciu, prijatie alebo schválenie.
4. Ratifikačné listiny, listiny o prijatí alebo schválení dodatkov k tejto zmluve sa uložia u depozitára. Zmeny a doplnenia nadobudnú platnosť medzi zmluvnými stranami, ktoré ich ratifikovali, prijali alebo schválili v 90. deň od termínu, kedy budú depozitárovi doručené listiny o ich ratifikácii, prijatí alebo schválení najmenej tromi štvrtinami zmluvných strán. Pre každú ďalšiu zmluvnú stranu nadobudnú tieto zmeny a doplnenia platnosť v 90. deň po uložení jej ratifikačnej listiny, listiny o prijatí alebo schválení.

Článok 43

Dohody o pridružení

1. Konferencia charty je oprávnená povoliť rokovanie o dohodách o pridružení so štátmi, organizáciami regionálnej hospodárskej integrácie alebo s medzinárodnými organizáciami za účelom dosiahnutia cieľov a zásad charty a ustanovení tejto zmluvy alebo jedného alebo viacerých protokolov.
2. Vytvorené vzťahy s pridružujúcim sa štátom, organizáciou regionálnej hospodárskej integrácie alebo medzinárodnou organizáciou, požívané práva a uložené záväzky sú primerané daným okolnostiam pridruženia v každom prípade sú uvedené v dohode o pridružení.

Článok 44

Nadobudnutie platnosti

1. Táto zmluva nadobúda platnosť v 90. deň po dátume uloženia 30. ratifikačnej listiny, listiny prijatí alebo schválení tejto zmluvy alebo prístupu k nej štátom alebo organizáciou regionálnej hospodárskej integrácie, ktorá je signatárom charty k 16. júnu 1995.

2. Pre každý štát alebo organizáciu regionálnej hospodárskej integrácie, ktorá ratifikuje, prijme alebo schváli túto zmluvu, alebo k nemu pristúpi po uložení 30. ratifikačnej listiny, listiny o prijatí alebo schválení, nadobúda zmluva platnosť v 90. deň odo dňa uloženia ratifikačnej listiny, listiny o prijatí, schválení alebo pristúpení týmto štátom alebo organizáciou regionálnej hospodárskej integrácie.

3. Na účely odseku 1, žiadnu listinu neuloží organizácia regionálnej hospodárskej integrácie považovaná za dodatočnú vo vzťahu k listinám uloženým členskými štátmi takejto organizácie.

Článok 45

Prechodné uplatňovanie

1. Každý signatár súhlasí s prechodným uplatňovaním tejto zmluvy, až do doby, kedy nadobudne platnosť pre tohto signatára v súlade s článkom 44, pokiaľ takéto prechodné uplatňovanie nie je v rozpore s jeho ústavou, zákonmi alebo nariadeniami.

2. a) Bez ohľadu na odsek 1 môže každý signatár pri podpise doručiť depozitárovi vyhlásenie, že nie je schopný prijať prechodné uplatňovanie. Záväzok obsiahnutý v odseku 1 sa neuplatňuje na signatára, ktorý učinil takéto vyhlásenie. Každý takýto signatár môže kedykoľvek odstúpiť od svojho vyhlásenia písomným oznámením depozitárovi.

b) Signatár, ktorý vydal vyhlásenie v súlade s písmenom a), ani investor tohto signatára nesmú uplatniť nárok na výhody vyplývajúce z predbežného uplatňovania podľa odseku 1.

c) Bez ohľadu na písmeno a), každý signatár, ktorý vydal vyhlásenie podľa písmena a), prechodne uplatňuje časť VII, a to až do doby keď zmluva pre tohto signatára nadobudne platnosť, v súlade s článkom 44, pokiaľ takéto prechodné uplatňovanie nie je v rozpore s jeho zákonmi alebo nariadeniami.

3. a) Každý signatár môže ukončiť predbežné uplatňovanie tejto zmluvy písomným vyrozumením depozitára o jeho úmysle prestať sa zmluvnou stranou zmluvy. Ukončenie predbežného uplatňovania pre ktoréhokoľvek signatára sa stane účinným po uplynutí 60 dní odo dňa, kedy depozitár obdržal písomné vyrozumenie takéhoto signatára.

b) Aj v prípade, že signatár ukončí prechodné uplatňovanie podľa písmena a), jeho záväzky podľa odseku 1 o uplatňovaní častí III a V, v súvislosti s akoukoľvek investíciou, realizovanou v jeho oblasti počas takéhoto prechodného uplatňovania investormi iných signatárov, ostanú účinné vo vzťahu k týmto investíciám po dobu dvadsať rokov odo dňa nadobudnutia platnosti ukončenia, ak nie je inak stanovené písmenom c).

c) Písmeno b) sa nebude uplatňovať na žiadneho signatára uvedeného v prílohe PA. Signatár sa vyradí zo zoznamu v prílohe PA po doručení svojej žiadosti depozitárovi.

4. Do doby nadobudnutia platnosti tejto zmluvy sa signatári pravidelne stretávajú na dočasnej konferencii charty. Prvé zasadnutie zvolá dočasný sekretariát uvedený v odseku 5 najneskôr 180 dní po otvorení zmluvy k podpisu, ako je uvedené v článku 38.

5. Činnosti sekretariátu sa vykonávajú na dočasnej báze prechodným sekretariátom až do doby, keď zmluva nadobúda platnosť v zmysle článku 44 a zriadení sekretariátu.

6. Signatári, v súlade a za podmienok ustanovení odseku 1 alebo odseku 2 písm. c) podľa vhodnosti, prispievajú na náklady dočasného sekretariátu tak, ako keby signatári boli zmluvnými stranami na základe článku 37 ods. 3. Platnosť všetkých úprav prílohy B signatármi skončí po nadobudnutí platnosti zmluvy.

7. Štát alebo organizácia regionálnej hospodárskej integrácie, ktorá pristúpi k tejto zmluve v súlade s článkom 41 predtým, ako zmluva nadobudne platnosť, má práva a preberá záväzky signatárov v zmysle tohto článku až do doby, kedy zmluva nadobudne platnosť.

Článok 46

Výhrady

K tejto zmluve nesmú byť uplatnené žiadne výhrady.

Článok 47

Odstúpenie

1. Kedykoľvek po uplynutí piatich rokov odo dňa, kedy táto zmluva nadobudne účinnosť pre zmluvnú stranu, môže táto zmluvná strana písomne oznámiť depozitárovi o svojom odstúpení od zmluvy.

2. Každé takéto odstúpenie sa nadobúda platnosť po uplynutí jedného roka po dňa prijatia oznámenia depozitárom alebo v neskoršom termíne, ak je taký uvedený v oznámení o odstúpení.

3. Ustanovenia tejto zmluvy sa budú naďalej uplatňovať na investície investorov iných zmluvných strán v oblasti zmluvnej strany, ktorá od zmluvy odstupuje, alebo investormi tejto zmluvnej strany v oblasti iných zmluvných strán, po dobu 20 rokov od dátumu, keď odstúpenie zmluvnej strany nadobudlo platnosť.

4. Všetky protokoly, v ktorých je zmluvná strana účastníkom, prestanú pre túto zmluvnú stranu platiť v deň, keď jej odstúpenie od zmluvy nadobudne účinnosť.

Článok 48

Štatút príloh a rozhodnutí

Prílohy tejto zmluvy a rozhodnutia uvedené v prílohe 2 k Záverečnému dokumentu konferencie európskej energetickej charty podpísanej v Lisabone 17. decembra 1994 sú neoddeliteľnými súčasťami zmluvy.

Článok 49

Depozitár

Vláda Portugalskej republiky je depozitárom tejto zmluvy.

Článok 50

Autentické znenia textov

Na dôkaz potvrdenia uvedeného, podpísaní, ktorí boli k tomu riadne zmocnení, podpísali túto zmluvu v jednom vyhotovení, v angličtine, francúzštine, nemčine, taliančine, ruštine a španielčine, pričom každé znenie je rovnako autentické a bude uložené u vlády Portugalskej republiky.

Done at Lisbon on the seventeenth day of December in the year one thousand nine hundred and ninety-four.

Fait à Lisbonne, le dix-sept décembre mil neuf cent quatre-vingt-quatorze.

Geschehen zu Lissabon am siebzehnten Dezember neunzehnhundertvierundneunzig.

Fatto a Lisbona il diciassettesimo giorno del mese di dicembre dell'anno millenovecentonovantaquattro.

Совершено в Лиссабоне в семнадцатый день декабря одна тысяча девятьсот девяносто четвертого года.

Hecho en Lisboa, el diecisiete de diciembre de mil novecientos noventa y cuatro.

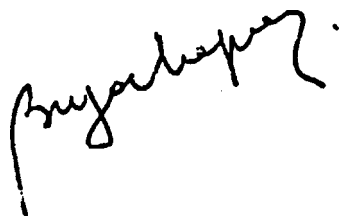
Udfærdiget i Lissabon, den syttende december nittenhundrede og fireoghalvfems.

Έγινε στη Λισαβόνα, στις δέκα επτά Δεκεμβρίου του έτους χίλια ενιακόσια ενενήντα τέσσερα.

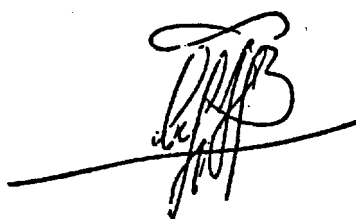
Gedaan te Lissabon, de zeventiende december negentienhonderd vierennegentig.

Feito em Lisboa, aos dezassete de Dezembro de mil novecentos e noventa e quatro.

Për Republikën e Shqipërisë

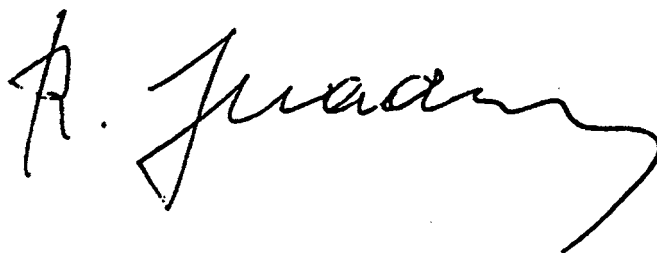
Հայաստանի Հանրապետության համար

For Australia

Für die Republik Österreich

Азербайдан ачынчан

Pour le royaume de Belgique

Voor het Koninkrijk België

Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française de Belgique, la Communauté flamande, la Communauté germanophone de Belgique, la Région wallonne, la Région flamande et la région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening bindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap van België, de Duitstalige Gemeenschap van België, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Diese Unterschrift bindet ebenso die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft Belgiens, die Deutschsprachige Gemeinschaft Belgiens, die Flämische Region, die Wallonische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

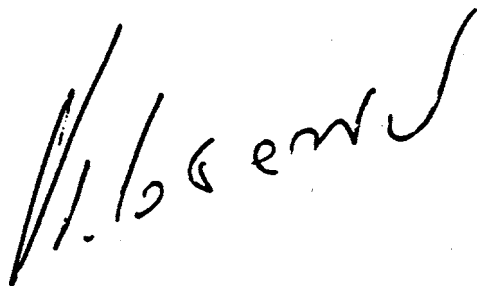
Ад імя Рэспублікі Беларусь

За Република България

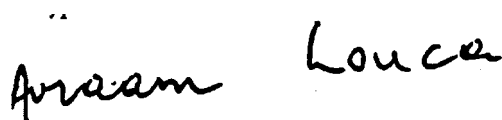
For Canada

Pour le Canada

za Republiku Hrvatsku

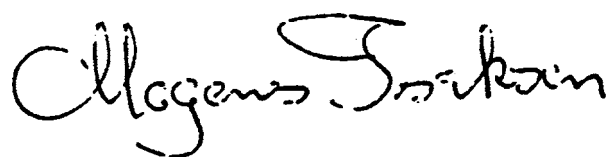
A handwritten signature in black ink, appearing to read "Ivo Gotsche". The signature is written in a cursive, somewhat stylized script.

For the Republic of Cyprus

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Avram Louca". The signature is written in a cursive, somewhat stylized script.

Za Českou Republiku

For Kongeriget Danmark

Eesti Vabariigi nimel

Por las Comunidades Europeas

For De Europæiske Fællesskaber

Für die Europäischen Gemeinschaften

Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες

For the European Communities

Pour les Communautés européennes

Per le Comunità europee

Voor de Europese Gemeenschappen

Pelas Comunidades Europeias

Suomen tasavallan puolesta

Pour la République française

Alain Grand

საქართველოს რესპუბლიკის სახელად

რ. გიორგი

Für die Bundesrepublik Deutschland

Heinrich
Walter Heus

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Διοτ. Χανς

A Magyar Köztársaság nevében

Fyrir hönd Lyöveldisins íslands

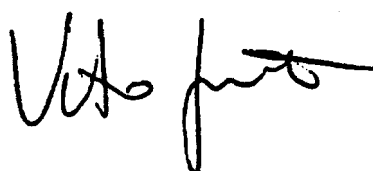
A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Pjetur Gunnarsson'.

Thar cheann na hÉireann

For Ireland

Two handwritten signatures in black ink, one above the other, representing the Irish representative.

Per la Repubblica italiana

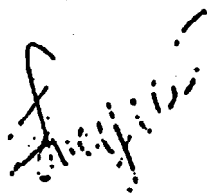
A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Vito Fazio'.

日本国のために

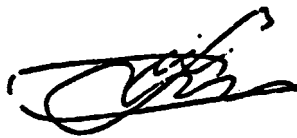
Казахстан Республикасынын атынан

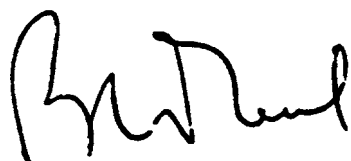
Киргиз Республикасы Учун

Latvijas Republikas varda

Für das Fürstentum Liechtenstein

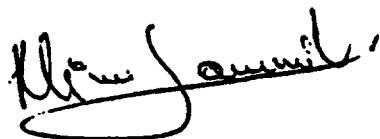

Lietuvos Respublikos vardu

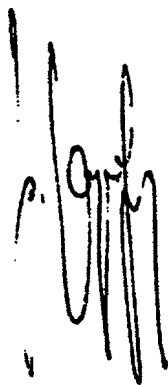
Pour le grand-duché de Luxembourg

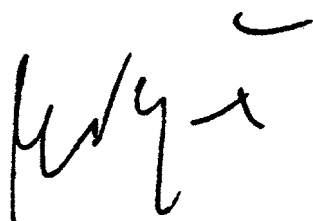
For the Republic of Malta

Pentru Republica Moldova

A handwritten signature in black ink, consisting of several vertical strokes and loops, likely representing a name in a non-Latin script.

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

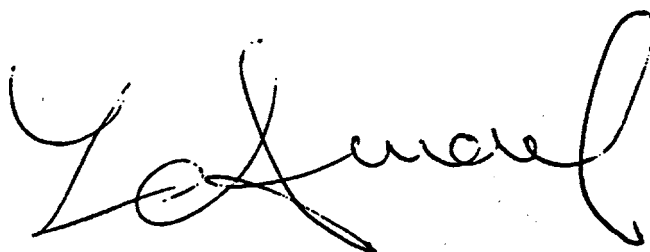
A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized 'K' followed by a series of loops and a small flourish at the end.

For Kongeriket Norge

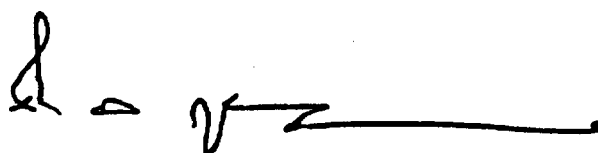
Za Rzeczpospolitą Polską

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'H. L. G. B. A. S.' followed by a small flourish.

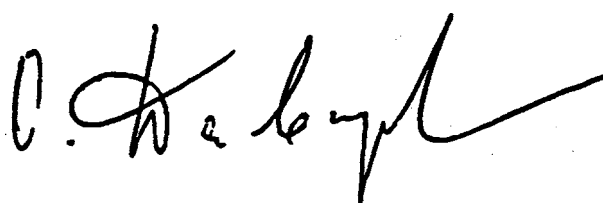
Pela República Portuguesa

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Z. L. Manuel'.

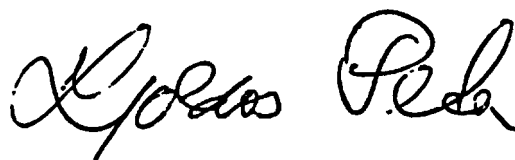
Pentru România

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'L. A. V. Z.'.

За Российскую Федерацию

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'O. N. A. V. Z.'.

Za Slovenskú republiku

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'K. P. A. V. Z.'.

Za Republiko Slovenijo

Boris Šarič

Por el Reino de España

Miguel Ángel

För Konungariket Sverige

Kristin Asp. Johansson

Für die Schweizerische Eidgenossenschaft

Pour la Confédération suisse

Per la Confederazione svizzera

Johansson

Лз поми Тауикистои

Бахром Қўлқў

Türkiye Cumhuriyeti adına

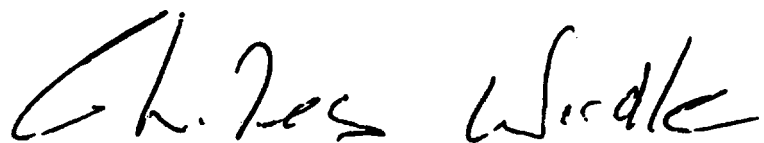
R. Güllü

Туркменистан Хөкуметинин адындан

За Україну

Григорук

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Ch. Widdie". The signature is fluid and cursive, with a large initial "C" and "W".

For the United States of America

Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати номидан

PRÍLOHY K ZMLUVE O ENERGETICKEJ CHARTE

OBSAH

strana

1. Príloha EM	
Energetické materiály a produkty (v súlade s článkom 1 ods. 4)	240
2. Príloha NI	
Energetické materiály a produkty nepoužiteľné pre definíciu „hospodárskej činnosti v energetike“ (v súlade s článkom 1 ods. 5)	242
3. Príloha TRM	
Oznámenie a postupné vyradovanie z činnosti (investičné opatrenia týkajúce sa obchodu) (v súlade s článkom 5 ods. 4)	243
4. Príloha N	
Zoznam zmluvných strán požadujúcich zahrnúť aspoň tri samostatné oblasti na účely tranzitu (v súlade s článkom 7 ods. 10 písm. a))	244
5. Príloha VC	
Zoznam zmluvných strán, ktoré vzali na seba dobrovoľné záväzky vo vzťahu k článku 10 ods. 3 (v súlade s článkom 10 ods. 6)	245
6. Príloha ID	
Zoznam zmluvných strán, ktoré neumožňujú investorovi opätovne predložiť rovnaký spor medzinárodnému rozhodcovskému súdu v neskoršej etape na základe článku 26 (v súlade s článkom 26 ods. 3 písm. b) bodom i))	246
7. Príloha IA	
Zoznam zmluvných strán, ktoré neumožňujú investorovi predložiť spor týkajúci sa poslednej vety článku 10 ods. 1 medzinárodnému rozhodcovskému súdu [v súlade s článkom 26 ods. 3 písm. c) 27 (2)]	247
8. Príloha P	
Zvláštny postup urovnania sporov na nižšej než celoštátnej úrovni (v súlade s článkom 27 ods. 3 písm. i))	248
9. Príloha G	
Výnimky a pravidlá upravujúce uplatnenie ustanovení GATT a súvisiacich dokumentov (v súlade s článkom 29 ods. 2 písm. a))	249
10. Príloha TFU	
Ustanovenia týkajúce sa obchodných zmlúv medzi štátmi, ktoré boli súčasťou bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík (v súlade s článkom 29 ods. 2 písm. b))	253
11. Príloha D	
Prechodné ustanovenia pre urovanie obchodných sporov (v súlade s článkom 29 ods. 7)	254

strana

12. *Príloha B*

Vzorec pre rozdelenie nákladov
(v súlade s článkom 37 ods. 3)

258

13. *Príloha PA*

Zoznam signatárov, ktorí neakceptujú prechodné uplatňovanie záväzku podľa článku
45 ods. 3 písm. b)
(v súlade s článkom 45 ods. 3 písm. c))

259

14. *Príloha T*

Prechodné opatrenia zmluvných strán
(v súlade s článkom 32 ods. 1)

260

1. Príloha EM

ENERGETICKÉ MATERIÁLY A PRODUKTY

(v súlade s článkom 1 ods. 4)

Jadrová energia

2612	Uránové alebo thóriové rudy a koncentráty.
2612 10	Uránové rudy a koncentráty
2612 20	Thóriové rudy a koncentráty
2844	Rádioaktívne chemické prvky a rádioaktívne izotopy (vrátane štiepných alebo množivých chemických prvkov a izotopov) a ich zlúčeniny; zmesi a zbytky obsahujúce tieto produkty.
2844 10	Prírodný urán a jeho zlúčeniny.
2844 20	Obohatený urán U235 a jeho zlúčeniny; plutónium a jeho zlúčeniny.
2844 30	Vyčerpaný urán U235 a jeho zlúčeniny; thórium a jeho zlúčeniny.
2844 40	Rádioaktívne prvky a izotopy a rádioaktívne zlúčeniny iné než 2844 10, 2844 20 alebo 2844 30
2844 50	Vyhorené (vyžiarené) palivové články (kazety) jadrových reaktorov..
2845 10	Ťažká voda (deuterium oxid).

Uhlie, zemný plyn, ropa, ropné produkty, elektrická energia

2701	Uhlie, brikety, bulety a podobné pevné palivá vyrobené z uhlia.
2702	Hnedé uhlie, aglomerované alebo neaglomerované, s vylúčením gagátu.
2703	Rašelina (vrátane rašelinových odpadov), aglomerovaná alebo neaglomerovaná.
2704	Koks a polokoks z uhlia, z hnedého uhlia alebo rašeliny, aglomerované alebo neaglomerované, retortové uhlie.
2705	Uhoľný plyn, vodný plyn, generátorový plyn a podobné plyny iné ako ropné plyny a iné plynné uhľovodíky.
2706	Decht destilovaný z uhlia, z hnedého uhlia alebo z rašeliny a iné minerálne dechty, či už odvodnené alebo čiastočne destilované alebo nie, vrátane znovuvytvorených dechtov.
2707	Oleje a iné produkty z destilácie uhoľného dechtu pri vysokej teplote; podobné produkty, pri ktorých hmotnosť aromatických zložiek prevyšuje hmotnosť nearomatických zložiek (napr. benzol, toluol, xylool, naftalén, iné aromatické uhľovodíkové zmesi, fenoly, kreozotové oleje a iné).
2708	Smola a smolný koks, získané z uhoľného dechtu alebo iných minerálnych ddechtov.
2709	Ropné oleje a oleje získané zo živočných nerastov, neupravené.
2710	Ropné oleje a oleje získané zo živočných nerastov, iné ako neupravené.
2711	Ropné plyny a iné plynné uhľovodíky Skvapalnené: — zemný plyn, — butány, — propán, — etylén, propylén, butylén a butadien (2711 14), — iné.

V plynnom stave:

— zemný plyn,

— iné

- 2713 Ropný koks, ropná živica a iné zvyšky ropných olejov alebo olejov získaných zo živичných nerastov.
- 2714 Živica a asfalt, prírodné; živичná alebo naftonosná bridlica a dechtový piesok, asfaltity a asfaltové horniny.
- 2715 Živичné zmesi na báze prírodného asfaltu, prírodnej živice, ropnej živice, minerálneho dechtu alebo smoly z minerálneho dechtu (napr. živичné tmely, riedené produkty)
- 2716 Elektrická energia

Ostatné energie

- 4401 10 Palivové drevo v guľatinách, klátoch, zväzkoch, vetvách, paketoch alebo v podobných formách.
- 4402 Drevené uhľia (vrátane dreveného uhľia zo škrupín alebo orechov), či už aglomerované alebo nie
-

2. Príloha NI

MATERIÁLY A PRODUKTY NEPOUŽITELNÉ V ENERGETIKE PRE DEFINÍCIU „HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI V ENERGETICKOM SEKTORE“

(v súlade s článkom 1 ods. 5)

2707	Oleje a iné produkty destilácie uholného dechtu pri vysokej teplote; podobné výrobky, pri ktorých hmotnosť aromatických zložiek prevyšuje hmotnosť nearomatických zložiek (napr. benzol, toluol, xylool, naftalén, iné aromatické uhľovodíkové zmesi, fenoly, kreozotové oleje a iné).
4401 10	Palivové drevo v guľatinách, klátoch, zväzkoch, vetvách alebo v podobných formách.
4402	Drevené uhlie (vrátane dreveného uhlia zo škrupín alebo orechov), či aglomerované alebo nie.
-

3. Príloha TRM

OZNÁMENIE A POSTUPNÉ VYRADENIE Z PREVÁDZKY (investičné opatrenia súvisiace s obchodom)

(v súlade s článkom 5 ods. 4)

1. Každá zmluvná strana vyrozumie sekretariát o všetkých investičných opatreniach súvisiacich s obchodom, ktoré nie sú v súlade s ustanoveniami článku 5, a to do:
 - a) 90 dní po nadobudnutí platnosti tejto zmluvy, pokiaľ je zmluvná strana stranou dohody GATT;
 - b) 12 mesiacov po nadobudnutí platnosti tejto zmluvy, pokiaľ zmluvná strana nie je stranou dohody GATT.Takéto investičné opatrenia súvisiace s obchodom so všeobecným alebo špecifickým uplatnením sa oznámia spolu s ich základnými charakteristikami.
2. V prípade investičných opatrení súvisiacich s obchodom a uplatňovaných na základe plnej moci sa každé takéto špecifické uplatnenie oznámi. Informácie, ktoré by mohli poškodiť zákonné obchodné záujmy príslušných podnikov, nemusia byť zverejnené.
3. Každá zmluvná strana odstráni všetky investičné opatrenia súvisiace s obchodom k obchodu, ktoré sú oznámené na základe odseku 1 do:
 - a) dvoch rokov od nadobudnutia platnosti tejto zmluvy, pokiaľ je zmluvná strana stranou dohody GATT, alebo
 - b) troch rokov od nadobudnutia platnosti tejto zmluvy, pokiaľ zmluvná strana nie je stranou dohody GATT.
4. Počas obdobia uvedeného v odseku 3 zmluvná strana neupraví podmienky žiadneho investičného opatrenia súvisiaceho s obchodom, ktoré oznámila na základe odseku 1, voči tým podmienkam, ktoré platili v deň nadobudnutia platnosti tejto zmluvy, ak, by sa tak zvýšil stupeň nesúladu s ustanoveniami článku 5 tejto zmluvy.
5. Bez ohľadu na ustanovenia odseku 4, zmluvná strana môže z dôvodu, aby neznevýhodnila už etablované podniky, na ktoré sa vzťahujú investičné opatrenia súvisiace s obchodom, oznámené v zmysle odseku 1, uplatniť počas obdobia postupného vyradovania z činnosti rovnaké investičné opatrenie súvisiace s obchodom aj na novú investíciu, ak:
 - a) sú produkty takejto investície podobné produktom z už etablovaných podnikov a
 - b) je takéto uplatnenie nevyhnutné v záujme predísť deformácii podmienok súťaže medzi novou investíciou a už etablovanými podnikmi.Každé investičné opatrenie súvisiace s obchodom takto uplatňované na novú investíciu sa oznámi sekretariátu. Podmienky takéhoto investičného opatrenia súvisiaceho s obchodom svojim konkurenčným účinkom zodpovedajú podmienkam, ktoré sú uplatňované u už etablovaných podnikov, a ukončia sa súčasne.
6. Pokiaľ štát alebo regionálna organizácia hospodárskej integrácie pristúpi k tejto zmluve až po nadobudnutí platnosti zmluvy:
 - a) vyrozumie uvedené v odsekoch 1 a 2 sa vykoná v lehote podľa odseku 1 alebo v deň uloženia listiny o pristúpení, podľa toho, čo nastane neskôr; a
 - b) koniec obdobia postupného vyradovania z činnosti skončí neskorším z uplatnených termínov uvedených v odseku 3 alebo dňom nadobudnutia platnosti zmluvy pre tento štát alebo regionálnu organizáciu hospodárskej integrácie.

4. Príloha N

**ZOZNAM ZMLUVNÝCH STRÁN POŽADUJÚCICH ZAHRNÚŤ ASPOŇ TRI SAMOSTATNÉ OBLASTI
NA ÚČELY TRANZITU**

[v súlade s článkom 7 ods. (10) písm. a)]

1. Kanada a Spojené štáty americké
-

5. Príloha VC

**ZOZNAM ZMLUVNÝCH STRÁN, KTORÉ VZALI NA SEBA DOBROVOLE NÉ ZÁVÄZKY TÝKAJÚCE SA
ČLÁNKU 10 ODS. 3**

(v súlade s článkom 10 ods. 6)

6. Príloha ID

**ZOZNAM ZMLUVNÝCH STRÁN , KTORÉ NEUMOŽŇUJÚ INVESTORovi OPĀTOVNE PREDLOŽIŤ
ROVNAKÝ SPOR MEDZINÁRODNÉMU ROZHODCOVSKÉMU SÚDU V NESKORŠEJ ETAPE NA
ZÁKLADE ČLÁNKU 26**

[v súlade s článkom 26 ods. 3 písm. b) bodom i)]

1. Austrália	13. Taliansko
2. Azerbajdžan	14. Japonsko
3. Bulharsko	15. Kazachstan
4. Kanada	16. Nórsko
5. Chorvátsko	17. Poľsko
6. Cyprus	18. Portugalsko
7. Česká republika	19. Rumunsko
8. Európske spoločenstvo	20. Ruská federácia
9. Fínsko	21. Slovinsko
10. Grécko	22. Španielsko
11. Maďarsko	23. Švédsko
12. Írsko	24. Spojené štáty americké
-

7. Príloha IA

**ZOZNAM ZMLUVNÝCH STRÁN, KTORÉ NEUMOŽŇUJÚ INVESTORovi PREDLOŽIŤ SPOR TÝKAJÚCI
SA POSLEDNEJ VETY ČLÁNKU 10 ODS. 1 MEDZINÁRODNÉMU ROZHODCOVSKÉMU SÚDU**

[v súlade s článkom 26 ods. 3 písm. c) a 27 (2)]

1. Austrália
 2. Kanada
 3. Maďarsko
 4. Nórsko
-

8. Príloha P

ZVLÁŠTNÝ POSTUP RIEŠENIA SPOROV NA ÚROVNI NIŽŠEJ AKO CELOŠTÁTNEJ

[v súlade s článkom 27 ods. 3 písm. i)]

ČASŤ I

1. Kanada
2. Austrália

ČASŤ II

1. Pokiaľ súd pri rozhodovaní zistí, že opatrenie regionálnej alebo miestnej vlády alebo orgánu zmluvnej strany (ďalej len „zodpovedná strana“) nie je v súlade s ustanovením tejto zmluvy, zodpovedná strana prijme také primerané opatrenia, ktoré má k dispozícii aby zaistila dodržiavanie tejto zmluvy vo vzťahu k tomuto opatreniu.
2. Zodpovedná strana poskytne sekretariátu do 30 dní odo dňa rozhodnutia písomné oznámenie o jej zámeroch pokiaľ ide o zaistenie dodržiavania tejto zmluvy vo vzťahu na toto opatrenie. Sekretariát predloží vyrozdnenie konferencii charty pri prvej nožnej príležitosti, najneskôr na prvej schôdzi konferencie charty, ktorá nasleduje po prijatí oznámenia. Ak nie je možné zaistiť dodržiavanie bezodkladne, má zodpovedná strana primerané časové obdobie na to, aby tak učinila. Primerané časové obdobie sa dohodne medzi oboma stranami sporu. V prípade, že sa takáto dohoda nedosiahne, zodpovedná strana navrhne primerané obdobie na schválenie konferenciou charty.
3. Pokiaľ zodpovedná strana v rámci primeraného časového obdobia nezaistí dodržiavanie vo vzťahu k tomuto opatreniu, zodpovedná strana sa na žiadosť druhej zmluvnej strany, ktorá je stranou v spore (ďalej len „poškodená strana“), bude usilovať dohodnúť s poškodenou stranou na vhodnej náhrade ako vzájomne uspokojivom riešení sporu.
4. Ak nebola do 20 dní od žiadosti poškodenej strany dohodnutá žiadna uspokojivá náhrada, môže poškodená strana s oprávnením konferencie charty prerušiť také zo svojich záväzkov voči zodpovednej strane v zmysle dohody, ktoré považuje za ekvivalentné vzhľadom na záväzky odoprené dotýčným opatrením do tej doby, kým zmluvné strany nedosiahnu dohodu o riešení svojho sporu, alebo kým nie je nevyhovujúce opatrenie zosúladené so zmluvou.
5. Pri posudzovaní, ktoré záväzky majú byť prerušené, uplatní poškodená strana nasledovné princípy a postupy:
 - a) Poškodená strana by sa mala najprv usilovať odložiť záväzky, ktoré sa týkajú tej časti zmluvy, u ktorej súd zistil porušenie.
 - b) Ak poškodená strana usudzuje, že odloženie záväzkov z rovnakej časti zmluvy, je problematické alebo neúčinné, môže usilovať o ich odloženie podľa iných častí zmluvy. Ak sa poškodená strana rozhodne požiadať o odsúhlasenie odložiť záväzky v zmysle tohto písmena, uvedie vo svojej žiadosti konferencii charty o takýto súhlas dôvody, ktoré ju k tomu viedli.
6. Na základe písomnej žiadosti zodpovednej strany, doručenej poškodenej strane a predsedovi súdu, ktorý vydal rozhodnutie, súd rozhodne, či úroveň odložených záväzkov poškodenou stranou je primeraná a ak nie, v akom rozsahu. Ak súd nemôže byť rekonštituovaný, takéto rozhodnutie vydá jeden alebo viacerí sudcovia menovaní generálnym tajomníkom. Stáleho medzinárodného rozhodcovského súdu. Rozhodnutia v zmysle tohto odseku sa vykonajú do 60 dní od podania žiadosti súdu alebo vymenovania sudcov generálnym tajomníkom. Do doby vydania rozhodnutia, ktoré je konečné a záväzné, sa plnenie záväzkov sa neodloží.
7. Pri odložení akéhokolvek záväzku voči zodpovednej strane vynaloží poškodená strana maximálne úsilie, aby zabránila nepriaznivému ovplyvneniu práva akejkoľvek inej zmluvnej strany vyplývajúceho z tejto zmluvy.

9. Príloha G

VÝNIMKY A PRAVIDLÁ UPRAVUJÚCE UPLATNENIE USTANOVENÍ GATT A SÚVISIACICH DOKUMENTOV

(v súlade s článkom 29 ods. 2 písm. a))

1. Nasledujúce ustanovenia dohody GATT a súvisiacich dokumentov sa nebudú aplikovať podľa článku 29 ods. 2 písm. a):

a) **Všeobecná dohoda o clách a obchode**

II	Listiny colných ústupkov (a listiny k Všeobecnej dohode o clách a obchode)
IV	Osobitné ustanovenia o kinematografických filmoch
XV	Devízové úpravy
XVIII	Úpravy v súvislosti s hospodárskym rozvojom
XXII	Konzultácie
XXIII	Ochrana koncesí a výhod
XXV	Spoločná činnosť zmluvných strán
XXVI	Prijatie, nadobudnutie platnosti a registrácia
XXVII	Pozastavenie alebo zrušenie ústupkov
XXVIII	Zmena listín
XXVIIIa	Rokovania o clách
XXIX	Vzťah tejto dohody k Charte Medzinárodnej obchodnej organizácie
XXX	Zmeny
XXXI	Vystúpenie
XXXII	Zmluvné strany
XXXIII	Pristúpenie
XXXV	Neuplatňovanie tejto dohody medzi určitými zmluvnými stranami
XXXVI	Zásady a ciele
XXXVII	Závázky
XXXVIII	Jednotná akcia
Príloha H	Vzťahujúca sa k článku XXVI
Príloha I	Poznámky a dodatočné ustanovenia (vzťahujúce sa k uvedeným článkom dohody GATT)

Ochranné opatrenia na účely rozvoja

Dohody týkajúce sa vyrozumení, konzultácií, riešení sporov a dohľadu.

b) Súvisiace dokumenty*i) Dohoda o technických prekážkach obchodu (zákoník noriem)*

Preambula (odseky 1, 8, 9)

1.3	Všeobecné ustanovenia
2.6.4	Príprava, prijímanie a uplatnenie technických predpisov a noriem ústrednými vládnymi orgánmi
10.6	Informácie o technických predpisoch, normách a certifikačných systémoch
11	Technická pomoc iným stranám
12	Zvláštny a rozdielny prístup k rozvojovým krajinám
13	Výbor pre technické prekážky obchodu
14	Konzultácie a urovnávanie sporov
15	Záverečné ustanovenia (iné ako 15.5 a 15.13)
Príloha 2	Skupiny technických expertov
Príloha 3	Výbory

*ii) Dohoda o vládnom obstarávaní**iii) Dohoda o výklade a uplatňovaní článkov VI, XVI a XXIII (Subvencie a vyvažujúce opatrenia)*

10	Vývozné subvencie na niektoré základné produkty
12	Konzultácie
13	Zmierovacie konanie, urovanie sporov a oprávnené protiopatrenia
14	Rozvojové krajiny
16	Výbor pre oblasť subvencií a vyvažujúcich opatrení
17	Zmierovacie konanie
18	Urovanie sporov
19.2	Prijatie a pristúpenie
19.4	Nadobudnutie platnosti
19.5 a)	Vnútroštátne právne predpisy
19.6	Preskúmanie
19.7	Zmeny a doplnenia
19.8	Odstúpenie
19.9	Neuplatnenie tejto dohody medzi jednotlivými signatármi
19.11	Sekretariát
19.12	Uloženie
19.13	Registrácia

iv) Dohoda o vykonávaní článku VII (colné ohodnotenie)

1.2 b) iv)	Prevodná hodnota
11.1	Stanovenie colnej hodnoty
14	Uplatňovanie príloh (druhá veta)
18	Orgány (Výbor pre colné hodnotenie)

19	Konzultácie
20	Rozhodovanie sporov
21	Zvláštny a rozdielny prístup k rozvojovým krajinám
22	Prijatie a pristúpenie
24	Nadobudnutie platnosti
25.1	Národné zákonodarstvo
26	Preskúmanie
27	Zmeny
28	Výpoveď
29	Sekretariát
30	Uloženie
31	Registrácia
Príloha II	Technický výbor pre colné hodnotenie
Príloha III	Panely

Protokol k Dohode o vykonávaní článku VII (okrem I.7 a I.8, s potrebnými úvodnými vysvetlivkami)

v) *Dohoda o dovoznom licenčnom konaní*

- 1.4 Všeobecné ustanovenia (posledná veta)
- 2.2 Automatické udeľovanie dovoznej licencie (poznámka 2)
- 4 Orgány, konzultácie a urovnanie sporov
- 5 Záverečné ustanovenia (okrem odseku 2)

vi) *Dohoda o vykonávaní článku VI (Antidumpingový zákonník)*

- 13 Rozvojové krajiny
- 14 Komisia pre oblasť antidumpingových predpisov
- 15 Poradenstvo, zmierovacie konanie a rozhodovanie sporov
- 16 Záverečné ustanovenia (okrem odsekov 1 a 3)

vii) *Dojednanie týkajúce sa hovädzieho mäsa*

viii) *Medzinárodne dojednanie o mliečnych výrobkoch*

ix) *Dohoda o obchode s civilnými lietadlami*

x) *Vyhlasenie o obchodných opatreniach prijatých pre účely platobnej bilancie*

c) **Všetky ostatné ustanovenia dohody GATT a súvisiacich dokumentov, ktoré sa vzťahujú na:**

- i) vládnú pomoc hospodárskemu rozvoju a zaobchádzanie s rozvojovými krajinami, okrem odsekov 1 až 4 rozhodnutia z 28. novembra 1979 (L/4903) o odlišnom a ústretovejšom prístupe k rozvojovým krajinám, reciprocite a širšom zapojení rozvojových krajín;
- ii) vytvorenie alebo činnosť výborov špecialistov alebo iných pomocných inštitúcií;
- iii) podpísanie, pristúpenie, nadobudnutie platnosti, odstúpenie, uloženie u depozitára a registráciu.

- d) Všetky dohody, dojednania, rozhodnutia, dohovory alebo iné spoločné opatrenia v zmysle ustanovení uvedených v písmenách a) až c).
2. Zmluvné strany budú uplatňovať ustanovenia „Vyhlásenie o obchodných opatreniach prijatých na účely platobnej bilancie“ na opatrenia prijaté tými zmluvnými stranami, ktoré nie sú stranami dohody GATT, v uskutočniteľnej miere v kontexte ostatných ustanovení tejto zmluvy.
3. Vo vzťahu k vyrozumeniam požadovaných ustanoveniami podľa článku 29 ods. 2 písm. a):
- a) zmluvné strany, ktoré nie sú stranami dohody GATT alebo súvisiaceho dokumentu, predložia svoje vyrozumenia sekretariátu. Sekretariát rozošle ich kópie všetkým zmluvným stranám. Vyrozumenia zaslané sekretariátu sú v jednom z autentických jazykov tejto zmluvy. Sprievodné dokumenty môžu byť len v jazyku zmluvnej strany;
- b) takéto požiadavky sa nebudú vzťahovať na zmluvné strany tejto zmluvy, ktoré sú tiež stranami dohody GATT a súvisiacich dokumentov a ktoré obsahujú ich vlastné požiadavky týkajúce sa vyrozumení.
4. Obchod s jadrovými materiálmi môže byť upravený dohodami uvedenými vo vyhláseniach, vzťahujúcich sa na tento odsek, obsiahnutými v Záverečnom dokumente konferencie európskej energetickej charty.
-

10. Príloha TFU

**USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA OBCHODNÝCH DOHÔD MEDZI ŠTÁTMI, KTORÉ BOLI SÚČASŤOU
BÝVALÉHO ZVÄZU SOVIETSKÝCH SOCIALISTICKÝCH REPUBLÍK**

[v súlade s článkom 29 ods. 2 písm. b)]

1. Každá dohoda uvedená v článku 29 ods. 2 písm. b) sa písomne oznámi sekretariátu všetkými stranami takejto dohody, alebo v mene tých strán, ktoré podpísali alebo pristúpili k tejto zmluve:
 - a) u dohody, ktorá je v platnosti v deň nasledujúci po troch mesiacoch odo dňa, keď prvá z týchto strán podpísala túto zmluvu alebo uložila listinu o pristúpení k nemu, musí byť takéto oznámenie urobené do šiestich mesiacov od dátumu podpisu alebo uloženia; a
 - b) u dohody, ktorá nadobudne platnosť v deň nasledujúci po dni uvedenom v písmene a), musí byť také oznámenie urobené s dostatočným predstihom pred jej nadobudnutím platnosti, aby mali iné štáty alebo regionálne organizácie hospodárskej integrácie, ktoré podpísali alebo pristúpili k tejto zmluve (ďalej len „zainteresované strany“), primeranú možnosť preskúmať dohodu a pripraviť svoje stanovisko ako k zmluvným stranám dohody tak aj ku konferencii charty pred nadobudnutím platnosti dohody.
2. Vyrozumenie obsahuje:
 - a) kópie originálnych znení textov dohody vo všetkých jazykoch, v ktorých bola podpísaná;
 - b) popis konkrétnych energetických materiálov a produktov, na ktoré sa dohoda vzťahuje, s odvolaním sa na body zahrnuté v prílohe EM;
 - c) vysvetlenie okolností, samostatne pre každé príslušné ustanovenie dohody GATT a súvisiacich dokumentov uplatniteľných podľa článku 29 ods. 2 písm. a), ktoré stranám dohody znemožňujú alebo robia obtiažnym v plnom rozsahu plniť toto ustanovenie;
 - d) konkrétne opatrenia, ktoré má prijať každá strana dohody v záujme riešiť okolnosti uvedené v písmene c); a
 - e) popis programov strán pre dosiahnutie postupného obmedzenia a úplného odstránenia všetkých ustanovení dohody, ktoré nie sú v súlade.
3. Strany zmluvy oznámené v súlade s odsekom 1, poskytnú zainteresovaným stranám primeranú príležitosť konzultovať s nimi takúto dohodu a venujú patričnú pozornosť ich pripomienkam. Na žiadosť ktorejkoľvek zo zainteresovaných strán posúdi dohodu konferencia charty, ktorá k nej môže prijať odporúčania.
4. Konferencia charty pravidelne skúma realizáciu dohôd oznámených v zmysle odseku 1 a pokrok, ktorý sa urobil v snahe odstrániť ustanovenia tejto dohody, ktoré nie sú v súlade s ustanoveniami GATT a súvisiacich dokumentov použiteľných v zmysle článku 29 ods. 2 písm. a). Na žiadosť ktorejkoľvek zo zainteresovaných strán môže konferencia charty prijať k takejto dohode odporúčania.
5. V prípade výnimočnej naliehavosti môže byť povolené, aby dohoda podľa článku 29 ods. 2 písm. a) nadobudla platnosť bez oznámenia a konzultácií, stanovenými v odseku 1 písm. b), odsekoch 2 a 3, za predpokladu, že takéto oznámenie bude podané a príležitosť pre také konzultácie bude poskytnutá v čo najkratšej dobe. Aj v takomto prípade však strany dohody oznámia jej text znenia v súlade s odsekom 2 písm. a) bezodkladne po nadobudnutí jej platnosti.
6. Zmluvné strany, ktoré sú alebo sa stanú stranami dohody podľa článku 29 ods. 2 písm. a), sa zaväzujú obmedziť nesúlad dohody s ustanoveniami dohody GATT a súvisiacimi dokumentmi, uplatniteľných v zmysle článku 29 ods. 2 písm. b) len na tie ustanovenia, ktoré sú nevyhnutné na riešenie zvláštnych okolností a že budú realizovať dohodu tak, aby sa v čo najmenšej miere odchyľovala od týchto ustanovení. Vynaložia maximálne úsilie na vykonanie nápravných opatrení vo vzťahu k pripomienkam zainteresovaných strán a všetkým odporúčaniam konferencie charty.

11. Príloha D

DOČASNÉ USTANOVENIA PRE UROVNANIE OBCHODNÝCH SPOROV

(v súlade s článkom 29 ods. 7)

1. a) Zmluvné strany vynaložia vo vzájomných vzťahoch maximálne úsilie dosiahnuť prostredníctvom spolupráce a konzultácií vzájomne uspokojivé riešenie každého sporu ohľadne existujúcich opatrení, ktoré by mohli závažne ovplyvniť súlad s ustanoveniami uplatniteľnými na obchod v zmysle článku 5 alebo 29.
 - b) Zmluvná strana môže písomne požiadať ktorúkoľvek druhú zmluvnú stranu o konzultácie týkajúce sa ktoréhokoľvek existujúceho opatrenia druhej zmluvnej strany, o ktorom sa prvá zmluvná strana domnieva, že by mohlo závažne ovplyvniť súlad s ustanoveniami uplatniteľnými pre obchod v zmysle článku 5 alebo 29. Zmluvná strana, ktorá žiada konzultácie, v maximálnej možnej miere popíše sporné opatrenie a špecifikuje ustanovenia článku 5 alebo 29 a dohody GATT a súvisiacich dokumentov, ktoré považuje za relevantné. Žiadosť o konzultácie v zmysle tohto odseku sa oznámi sekretariátu, ktorý pravidelne informuje zmluvné strany o očakávaných konzultáciách, ktoré mu boli oznámené.
 - c) Zmluvná strana pristupuje ku každej dôvernej alebo vlastníckej informácii, ako takej označenej a obsiahnutej alebo obdržanej, v reakcii na písomnú žiadosť alebo obdržanej počas konzultácií, rovnakým spôsobom, ako k nej pristupuje poskytujúca zmluvná strana.
 - d) V snahe riešiť záležitosti, o ktorých zmluvná strana usudzuje, že ovplyvňujú súlad s ustanoveniami uplatniteľnými pre obchod v zmysle článku 5 alebo 29 medzi ňou a ďalšou zmluvnou stranou, zmluvné strany zúčastňujúce sa konzultácií alebo iného urovnania sporov vyvinú maximálne úsilie, aby predišli riešeniu, ktoré nepriaznivo ovplyvňuje obchod ktorejkoľvek inej zmluvnej strany.
2. a) Ak zmluvné strany do 60 dní od prijatia žiadosti o konzultácie podľa odseku 1 písm. b) nevyriešili svoj spor, alebo sa nedohodli riešiť ho zmierom, sprostredkovaním, rozhodcovským orgánom alebo iným spôsobom, môže ktorákoľvek zmluvných strán doručiť sekretariátu písomnú žiadosť o zriadenie poroty v súlade s písmenami b) až f). Žiadajúca zmluvná strana uvedie vo svojej žiadosti podstatu sporu a označí ustanovenia článku 5 alebo 29 a dohody GATT a súvisiacich dokumentov, ktoré považuje za relevantné. Sekretariát doručí bez odkladu kópie žiadosti ostatným zmluvným stranám.
 - b) Počas riešenia sporu sa zohľadnia záujmy iných zmluvných strán. Ktorákoľvek iná zmluvná strana, ktorá má o záležitosť vážny záujem, má právo byť vypočutá porotou a predložiť jej písomné návrhy za predpokladu, že obidve zmluvné strany sporu a sekretariát dostali písomné oznámenie o jej záujme najneskôr v deň zriadenia poroty ustanovenej v súlade s odsekom 2 písm. c).
 - c) Porota sa považuje za zriadenú 45 dní po prijatí písomnej žiadosti zmluvnej strany sekretariátom v zmysle písmena a).
 - d) Porota pozostáva z troch členov, ktorých vyberie generálny tajomník zo zoznamu uvedenom v odseku 7. Ak sa zmluvné strany nedohodnú inak, členovia poroty nebudú občanmi zmluvných strán, z ktorých ktorákoľvek je stranou v spore, alebo ktorá oznámila svoj záujem v súlade s písmenom b), ani občanmi členských štátov regionálnej organizácie hospodárskej integrácie, ktorá je stranou v spore, alebo oznámila svoj záujem v súlade s písmenom b).
 - e) Zmluvné strany vedúce spor do 10 pracovných dní reagujú na nominácie členov poroty a bez závažných dôvodov voči týmto nomináciám nenamietajú.
 - f) Členovia poroty vykonávajú funkciu podľa svojich schopností a nevyhľadávajú ani sa neriadia príkazmi žiadnej vlády alebo iného orgánu. Každá zmluvná strana sa zaväzuje rešpektovať tieto zásady a nebude sa snažiť ovplyvňovať členov poroty pri vykonávaní ich funkcie. Členovia poroty sú vyberaní s ohľadom na zabezpečenie ich nezávislosti a tak, aby sa v porote prejavila dostatočná rozmanitosť vzdelania a rozsah skúseností.
 - g) Sekretariát bezodkladne vyrozumie všetky zmluvné strany o vytvorení poroty.

3. a) Konferencia Charty prijme rokovací poriadok poroty v súlade s touto prílohou. Rokovací poriadok sa podľa možnosti čo najviac približuje pravidlám GATT a súvisiacich dokumentov. Porota má právo prijať dodatočné ustanovenia rokovacieho poriadku, ktoré nie sú v rozpore s rokovacím poriadkom prijatým konferenciou charty ani s touto prílohou. Pri konaní pred porotou má každá zmluvná strana v spore alebo každá zmluvná strana, ktorá oznámila svoj záujem v súlade s pododsekom 2 písmenom b), právo aspoň na jedno vypočutie a právo predložiť písomné stanovisko. Zmluvné strany vedúce spor majú tiež právo predložiť písomné vyvrátenie dôkazov predložených odporcom. Porota môže vyhovieť žiadosti ktorejkoľvek inej zmluvnej strany, ktorá oznámila svoj záujem v súlade s pododsekom 2 písm. b), o prístup k akémukoľvek písomnému stanovisku predloženému porote, so súhlasom zmluvnej strany, ktorá ho predložila.

Konanie pred porotou je dôverné. Porota objektívne zhodnotí predložené záležitosti, vrátane skutkového stavu sporu a súladu opatrení s ustanoveniami platnými pre obchod v zmysle článku 5 alebo 29. Porota pri vykonávaní svojich funkcií konzultuje spor so zmluvnými stranami vedúcimi spor a poskytne im primeranú príležitosť dospieť k vzájomne uspokojivému riešeniu. Pokiaľ sa zmluvné strany vedúce spor nedohodnú inak, porota sa vo svojom rozhodnutí opiera o argumenty a návrhy týchto zmluvných strán. Poroty sa spravujú výkladmi použitými pre GATT a súvisiacimi dokumentmi v rámci GATT a neskúmajú zlučiteľnosť s článkom 5 alebo 29 u tých postupov, ktoré uplatnila ktorákoľvek zmluvná strana, ktorá je stranou dohody GATT, voči iným členom GATT, na ktoré uplatňuje GATT a ktoré títo členovia GATT nepoužili k urovnaniu sporu podľa GATT.

Ak nie je zmluvnými stranami vedúcimi spor dohodnuté inak, všetky procesy zahrňujúce prácu poroty, vrátane vydania jeho záverečnej správy, by mali byť ukončené do 180 dní odo dňa vytvorenia poroty, ale neukončenie všetkých procesov v tejto lehote neovplyvní platnosť záverečnej správy.

- b) Porota určuje svoju príslušnosť. Takéto rozhodnutie je konečné a záväzné. Každú námietku zmluvnej strany v spore, že spor nespadá do príslušnosti poroty, porota posúdi a rozhodne, či sa bude zaoberať námietkou ako predbežnou otázkou, alebo ju pripojí ku konaniu o podstate sporu.
- c) V prípade dvoch alebo viacerých žiadostí o vytvorenie poroty vo veci sporov, ktoré sú v podstate podobné, generálny tajomník môže so súhlasom všetkých zmluvných strán vedúcich spor vymenovať jedinú porotu.
4. a) Po posúdení argumentov vyvracajúcich dôkazy odporcu porota predloží zmluvným stranám vedúcim spor popisné časti návrhu svojej písomnej správy, vrátane udania skutkového stavu a zhrnutie argumentov predložených zmluvnými stranami vedúcimi spor. Zmluvným stranám vedúcim spor sa poskytne príležitosť predložiť písomné pripomienky k popisným častiam v lehote stanovenej porotou.

Porota po uplynutí lehoty stanovenej pre prijatie pripomienok zmluvných strán vydá zmluvným stranám vedúcim spor predbežnú písomnú správu obsahujúcu popisné časti i porotou navrhované nálezy a závery. Zmluvné strany vedúce spor môžu v lehote stanovenej výborom predložiť porote písomnú žiadosť, aby porota zrevidovala určité aspekty predbežnej správy pred vydaním záverečnej správy. Porota sa môže pred vydaním záverečnej správy, podľa vlastného uváženia, stretnúť so zmluvnými stranami vedúcimi spor, aby posúdila otázky vznesené v takejto žiadosti.

Záverečná správa obsahuje opisné časti (vrátane uvedenia skutkového stavu a zhrnutia argumentov predložených zmluvnými stranami vedúcimi spor), nálezy a závery poroty a prerokovanie argumentov uplatnených k niektorým aspektom predbežnej správy v etape jej revízie. Záverečná správa sa zaoberá každou podstatnou otázkou, vznesenou pred porotou a potrebnou na vyriešenie sporu, a uvedie dôvody, ktoré viedli k prijatiu záverov porotou.

Porota vydá svoju záverečnú správu tým, že ju bezodkladne poskytne sekretariátu a zmluvným stranám vedúcim spor. Sekretariát pri najbližšej možnej príležitosti rozošle záverečnú správu zmluvným stranám spolu s písomným stanoviskom, ktorého pripojenie si zmluvná strana v spore želá.

- b) Ak porota dospeje k záveru, že opatrenie zavedené alebo vykonávané zmluvnou stranou nie je v súlade s ustanovením článku 5 alebo 29 alebo s ustanovením dohody GATT a súvisiacich dokumentov uplatňovaných v zmysle článku 29, môže vo svojej záverečnej správe odporučiť, aby zmluvná strana zmenila alebo zrušila toto opatrenie, alebo aby ho vykonávala v súlade s týmto ustanovením.
- c) Správy poroty prijme konferencia charty. Aby konferencia charty disponovala dostatočným časom na posúdenie správ poroty, správu prijme konferencia charty minimálne 30 dní po jej poskytnutí všetkým zmluvným stranám sekretariátom. Zmluvné strany s námietkami voči správe poroty uvedú sekretariátu písomne dôvody svojich námietok aspoň 10 dní pred dňom, kedy má byť správa posúdená na prijatie konferenciou charty, a sekretariát ich bezodkladne poskytne všetkým zmluvným stranám. Zmluvné strany vedúce spor a zmluvné strany, ktoré oznámili svoj záujem v súlade s odsekom 2 písm. b), majú právo v plnej miere sa podieľať na posudzovaní správy poroty o tomto spore konferenciou Charty a ich stanoviská sa v plnom rozsahu zaznamenávajú.

- d) V záujme zaistenie efektívneho riešenia sporov v prospech všetkých zmluvných strán je nevyhnutné zabezpečiť bezodkladné vykonanie rozhodnutí a odporúčaní záverečnej správy poroty, ktorú schválila konferencia charty. Zmluvná strana, na ktorú sa vzťahuje rozhodnutie alebo odporúčenie záverečnej správy poroty, ktorú schválila konferencia charty, informuje konferenciu charty o svojich zámeroch týkajúcich sa vykonania takéhoto rozhodnutia alebo odporúčania. V prípade, že okamžité vykonanie nie je možné, vysvetlí dotyčná zmluvná strana konferencii charty dôvody a v súvislosti s takýmto vysvetlením bude jej poskytnutá primeraná lehota na dosiahnutie súladu. Cieľom riešenia sporov je úprava alebo odstránenie opatrení, ktoré nie sú v súlade.
- a) Ak niektorá zmluvná strana nevyhovela v primeranej lehote rozhodnutiu alebo odporúčaniam záverečnej správy poroty, ktorú schválila konferencia charty, môže zmluvná strana vedúca spor, ktorá je poškodená takýmto postupom, doručiť zmluvnej strane, ktorá mala zabezpečiť súlad, písomnú žiadosť, na začatie rokovania s cieľom dohodnúť vzájomne prijateľnú kompenzáciu. Po prijatí takejto žiadosti zmluvná strana, ktorá nevyhovela, bezodkladne pristúpi na takéto rokovania.
- b) Ak zmluvná strana, ktorá nevyhovela, odmietne rokovanie, alebo ak zmluvné strany nedosiahli dohodu do 30 dní od doručenia žiadosti o rokovanie, poškodená zmluvná strana môže písomne požiadať konferenciu charty o oprávnenie odložiť záväzky, ktoré má v zmysle článku 5 alebo 29 voči zmluvnej strane, ktorá nevyhovela.
- c) Konferencia charty môže oprávniť poškodenú zmluvnú stranu odložiť tie zo svojich záväzkov podľa ustanovení článku 5 alebo 29 alebo na základe ustanovení dohody GATT a súvisiacich dokumentov, ktoré má voči zmluvnej strane, ktorá nevyhovela, ktoré poškodená zmluvná strana považuje za týchto okolností za ekvivalentné.
- d) Odloženie záväzkov je dočasné a uplatňuje sa iba do doby, kým nie je opatrenie, ktoré je na základe zistenia v rozpore s článkom 5 alebo 29, odstránené, alebo kým sa nedosiahne vzájomne uspokojivé riešenie.
6. a) Pred odložením takýchto záväzkov poškodená zmluvná strana informuje zmluvnú stranu, ktorá nevyhovela, o charaktere a rozsahu navrhovaného odkladu. Ak zmluvná strana, ktorá nevyhovela, doručí generálnemu tajomníkovi písomnú námietku voči rozsahu odkladu záväzkov navrhnutého poškodenou zmluvnou stranou, námietka sa predloží rozhodcovskej porote, ako je uvedené ďalej. Navrhované odloženie záväzkov sa pozastaví do ukončenia rozhodcovského konania a do doby, kým sa rozhodnutie rozhodcovskej poroty stane konečným a záväzným v súlade s písmenom e).
- b) Generálny tajomník ustanoví rozhodcovskú porotu v súlade s odsekom 2 písm. d) až f), ktorá, pokiaľ to bude možné, bude rovnaká porota, ktorá vydala rozhodnutie a odporúčanie uvedené v odseku 4 písm. d) a ktorá preskúma rozsah záväzkov, ktoré poškodená zmluvná strana navrhuje odložiť. Pokiaľ konferencia charty nerozhodne inak, rokovací poriadok pre jednanie výboru sa prijme v súlade s odsekom 3 písm. a).
- c) Rozhodcovská porota rozhodne, či rozsah záväzkov, ktoré poškodená zmluvná strana navrhuje prerušiť, nie je nadmerné vzhľadom na poškodenie, ktoré utrpela a ak áno, do akej miery. Neskúma charakter odložených záväzkov, pokiaľ to nie je neoddeliteľnou súčasťou určenia rozsahu odložených záväzkov.
- d) Rozhodcovská porota doručí svoje písomné rozhodnutie poškodenej zmluvnej strane, zmluvnej strane, ktorá nevyhovela, a sekretariátu do 60 dní od jej vytvorenia alebo v takej lehote, na ktorej sa poškodená aj zmluvná strana, ktorá nevyhovela, dohodnú. Sekretariát predloží rozhodnutie konferencii charty pri najbližšej možnej príležitosti, najneskôr na prvom zasadnutí konferencie charty, ktoré nasleduje po prijatí rozhodnutia.
- e) Rozhodnutie rozhodcovskej poroty sa stane konečným a záväzným 30 dní po dátume jeho predloženia konferencii charty a poškodená zmluvná strana môže na jeho základe následne uplatňovať odloženie plnenia záväzkov rozsahu, ktorý táto zmluvná strana považuje za ekvivalentný za týchto okolností, pokiaľ konferencia charty nerozhodne pred uplynutím 30-dňovej lehoty inak.
- f) Pri prerušení odloženia záväzkov voči zmluvnej strane, ktorá nevyhovela, poškodená zmluvná strana vyvinie maximálne úsilie, aby nepriaznivo neovplyvnila obchod akejkoľvek inej zmluvnej strany.
7. Každá zmluvná strana môže menovať dve osoby, ktoré, v prípade zmluvných strán, ktoré sú tiež stranou GATT, ak sú ochotné a schopné vykonávať funkciu členov poroty v zmysle tejto prílohy, budú súčasne menovanými členmi poroty pre spory v rámci GATT. Generálny tajomník môže tiež, so súhlasom konferencie charty, menovať nie viac ako 10 osôb, ktoré sú ochotné a schopné vykonávať funkciu členov poroty ustanovenej pre riešenie

sporov v súlade s odsekmi 2 až 4. Konferencia charty môže pre rovnaké účely tiež rozhodnúť o menovaní až 20 osôb, ktorí sú uvedení na zoznamoch iných medzinárodných orgánov pre riešenie sporov, ak sú ochotní a schopní pracovať vo funkcii členov poroty. Mená všetkých takto menovaných osôb tvoria zoznam osôb pre riešenie sporov. Osoby sú menované výlučne na základe objektívnosti, spoľahlivosti a zdravého úsudku a v najväčšom možnom rozsahu disponujú skúsenosťami v medzinárodnom obchode a energetických záležitostiach, obzvlášť vo vzťahu k ustanoveniam uplatňovaným v zmysle článku 29. Pri plnení akejkoľvek funkcie na základe tejto prílohy sa určené osoby nezdržujú so žiadnou zmluvnou stranou, ani od žiadnej zmluvnej strany neprijímajú žiadne pokyny. Určené osoby vykonávajú svoju funkciu v rámci obnoviteľného obdobia piatich rokov a pokiaľ nebudú menovaní ich nástupcovia. Určená osoba, ktorej obdobie vyprší naďalej plní funkciu, pre ktorú bola v zmysle tejto prílohy menovaná. V prípade smrti, odstúpenia alebo nespôsobilosti určenej osoby má zmluvná strana alebo generálny tajomník, podľa toho, ktorý z nich príslušnú osobu menoval, právo menovať ďalšiu osobu aby vykonávala funkciu počas zostávajúceho funkčného obdobia pričom menovanie generálnym tajomníkom podlieha schváleniu konferenciou charty.

8. Bez ohľadu na ustanovenia tejto prílohy, zmluvné strany sú vyzývané ku konzultáciám počas celého konania sporu s cieľom urovnať ho.
 9. Konferencia charty môže menovať alebo určiť iné orgány alebo fóra, aby vykonávali akékoľvek funkcie delegované podľa tejto prílohy sekretariátu a generálnemu tajomníkovi.
-

12. Príloha B

VZOREC PRE ROZDELENIE NÁKLADOV

(v súlade s článkom 37 ods. 3)

1. Príspevky splatné zmluvnými stranami každoročne určuje sekretariát na základe ich percentuálnych príspevkov vyžadovaných podľa poslednej dostupnej stupnice stanovených výmerov pravidelného rozpočtu OSN (doplnená o informácie o teoretických príspevkoch pre akékoľvek zmluvné strany, ktoré nie sú členmi OSN).
2. Podľa potreby sa príspevky upravujú tak, aby sa zaistilo, že celkový objem príspevkov všetkých zmluvných strán je 100 %.

13. Príloha PA

**ZOZNAM SIGNATÁROV KTORÍ NEAKCEPTUJÚCICH PRECHODNÉ UPLATNENIE ZÁVÄZKOV
PODĽA ČLÁNKU 45 ODS. 3 PÍSM. b)**

[v súlade s článkom 45 ods. 3 písm. c)]

1. Česká republika
 2. Nemecko
 3. Maďarsko
 4. Litva
 5. Poľsko
 6. Slovenská republika
-

14. Príloha T

PRECHODNÉ OPATRENIA ZMLUVNÝCH STRÁN

(V SÚLADE S ČLÁNKOM 32 ODS. 1)

Zoznam zmluvných strán, ktoré sú oprávnené k prechodným úpravám

Albánsko	Lotyšsko
Arménsko	Litva
Azerbajdžan	Moldavsko
Bielorusko	Poľsko
Bulharsko	Rumunsko
Chorvátsko	Ruská federácia
Česká republika	Slovensko
Estónsko	Slovinsko
Gruzínsko	Tadžikistan
Maďarsko	Turkménsko
Kazachstan	Ukrajina
Kirgizsko	Uzbekistan

Zoznam ustanovení podliehajúcich prechodným dojednaniám

Článok 6 ods. 2	261
Článok 6 ods. 5	263
Článok 7 ods. 4	265
Článok 9 ods. 1	266
Článok 10 ods. 7	267
Článok 14 ods. 1 písm. d)	267
Článok 20 ods. 3	268
Článok 22 ods. 3	269

Článok 6 ods. 2

„Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v rámci svojej jurisdikcie mala a presadzovala také zákony, ktoré sú potrebné a vhodné na riešenie jednostranného a zosúladeného postupu odporujúceho hospodárskej súťaži v rámci hospodárskej činnosti v energetickom sektore.“

KRAJINA: ALBÁNSKO

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Popis

V Albánsku neexistujú žiadne zákony o ochrane hospodárskej súťaže. Zákon č. 7746 z 28. júla 1993 o uhľovodíkoch a zákon č. 7796 zo 17. februára 1994 o nerastoch neobsahujú takéto ustanovenia. Neexistuje žiadny zákon o elektrickej energii, je však v štádiu prípravy. Predloženie takéhoto zákona do parlamentu je plánované do konca roku 1996. V týchto zákonoch Albánsko zamýšľa zahrnúť ustanovenia o konaní odporujúcom hospodárskej súťaži.

Ukončenie do

1. januára 1998.

KRAJINA: ARMÉNSKO

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

V súčasnej dobe existuje v Arménsku vo väčšine sektorov energetiky štátny monopol. Neexistuje žiadny zákon o ochrane hospodárskej súťaže, teda pravidlá súťaže sa ešte nevykonávajú. Predloženie návrhu zákona o energetike do parlamentu je plánované na rok 1994. Predpokladá sa, že zákony budú obsahovať ustanovenia o konaní odporujúcom hospodárskej súťaži, ktoré by mali byť uvedené do súladu s právnymi predpismi Európskeho spoločenstva o hospodárskej súťaži.

Ukončenie do

31. decembra 1997.

KRAJINA: AZERBAJDŽAN

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Protimonopolné právne predpisy sú v štádiu prípravy.

Ukončenie do

1. januára 2000.

KRAJINA: BIELORUSKO

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Protimonopolné právne predpisy sú v štádiu prípravy.

Ukončenie do

1. januára 2000.

KRAJINA: GRUZÍNSKO

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

V Gruzínsku sú v súčasnosti zákony o demonopolizácii v etape prípravy a to je dôvod, prečo má štát zatiaľ monopol na prakticky všetky energetické zdroje a zásoby, čo obmedzuje možnosť súťaže v energetickom a palivovom komplexe.

Ukončenie do

1. JANUÁRA 1999

KRAJINA: KAZACHSTAN

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň:

Národná.

Opis

Bol prijatý zákon o rozvoji hospodárskej súťaže a obmedzení monopolných aktivít (č. 656 z 11. júna 1991), ale má všeobecný charakter. Je potrebné vypracovať ďalšie právne predpisy, hlavne prijatím príslušných dodatkov alebo prijatím nového zákona.

Ukončenie do

1. januára 1998.

KRAJINA: KIRGIZSKO

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

KRAJINA: **RUSKÁ FEDERÁCIA**

Národná.

ODVETVIE

Opis

Všetky odvetvia energetiky.

Zákon o protimonopolnej politike bol už prijatý. Pre prispôsobenie ustanovení tohto zákona energetickému sektoru, ktorý je v súčasnosti regulovaný výhradne štátom, je potrebné prechodné obdobie.

Vládna úroveň

Ukončenie do

Federácia.

1. JÚLA 2001

Popis

V Ruskej federácii bol vytvorený rámec protimonopolných právnych predpisov, ale budú musieť byť prijaté ďalšie zákonné a organizačné opatrenia v záujme zabrániť, obmedziť alebo potlačiť monopolné aktivity a nekalú súťaž, hlavne v energetickom sektore.

KRAJINA: **MOLDAVSKO**

Odvetvie

Ukončenie do

Všetky odvetvia energetiky.

1. júla 2001.

Vládna úroveň

KRAJINA: **SLOVINSKO**

Národná.

Odvetvie

Opis

Všetky odvetvia energetiky.

Zákon o obmedzení monopolných aktivít a rozvoji súťaže z 29. januára 1992 poskytuje organizačnú a právnu základňu pre vypracovanie opatrení v oblasti hospodárskej súťaže v záujme prevencie, obmedzenia a zrušenie monopolných aktivít; je orientovaný na realizáciu podmienok trhovej ekonomiky. Tento zákon však nestanovuje konkrétne opatrenia voči konaniu odporujúceho hospodárskej súťaži v energetike, ani úplne nepokrýva požiadavky článku 6.

Vládna úroveň

V roku 1995 budú parlamentu predložené návrhy zákona o hospodárskej súťaži a štátneho programu demonopolizácie ekonomiky. Návrh zákona o energetike, ktorý bude tiež predložený parlamentu v roku 1995, bude riešiť otázky demonopolizácie a rozvoja súťaže v energetickom sektore.

Národná.

Ukončenie do

Opis

1. JANUÁRA 1998

Zákon o hospodárskej súťaži prijatý v roku 1993 a publikovaný v zbierke zákonov č. 18/93 všeobecne pojednáva o konaní odporujúcom hospodárskej súťaži. Existujúci zákon tiež stanovuje podmienky pre vytvorenie orgánov pre hospodársku súťaž. V súčasnosti hlavným úradom pre hospodársku súťaž je Úrad ochrany hospodárskej súťaže pri Ministerstve hospodárskych vzťahov a rozvoja. Vzhľadom na význam energetiky je predpokladané prijatie samostatného zákona a pre dosiahnutie úplného súladu je teda potrebné dlhšie časové obdobie.

Ukončenie do

KRAJINA: **RUMUNSKO**

1. januára 1998.

Odvetvie

KRAJINA: **TADŽIKISTAN**

Všetky odvetvia energetiky.

Odvetvie

Vládna úroveň

Všetky odvetvia energetiky.

Národná.

Vládna úroveň

Opis

Národná.

V Rumunsku zatiaľ nie sú realizované pravidlá hospodárskej súťaže. Parlamentu bol predložený návrh Zákona o ochrane súťaže a jeho schválenie sa očakáva v priebehu roka 1994.

Popis

Návrh obsahuje ustanovenia so zreteľom na konanie odporujúce hospodárskej súťaži zosúladené s právom obchodnej súťaže Európskeho spoločenstva.

V roku 1993 Tadžikistan schválil Zákon o demonopolizácii a súťaži, avšak vzhľadom na zložitú ekonomickú situáciu v Tadžikistane bola právna účinnosť zákona dočasne pozastavená.

Ukončenie do

Ukončenie do

31. decembra 1996.

31. decembra 1997.

KRAJINA: TURKMÉNSKO	Ukončenie do
Odvetvie	1. JÚLA 2001.
Všetky odvetvia energetiky.	KRAJINA: UZBEKISTAN
Vládna úroveň	Odvetvie
Národná.	Všetky odvetvia energetiky.
Opis	Vládna úroveň
Uznesením prezidenta Turkménska č. 1532 z 21. októbra 1993 bola ustanovená Komisia pre obmedzovanie monopolných aktivít, ktorá už pracuje a jej funkciou je ochrana podnikov a iných subjektov pred monopolným správaním sa a praktikami a podpora vytvárania trhových mechanizmov na základe rozvoja súťaže a podnikateľskej činnosti.	Národná.
Potrebný je ďalší rozvoj právnych predpisov a predpisov, ktoré by regulovali protimonopolné správanie sa podnikov v rámci hospodárskej činnosti v energetickom sektore.	Opis
	V Uzbekistane bol prijatý Zákon o obmedzovaní monopolných aktivít a je účinný od júla 1992. Tento zákon sa však (ako je špecifikované v článku 1 ods. 3) nezaobráňa činnosťami podnikov v energetickom sektore.
	Ukončenie do
	1. júla 2001.

Článok 6 ods. 5

„Ak zmluvná strana usudzuje, že akékoľvek špecifikované konanie odporujúce hospodárskej súťaži uskutočňované v danej oblasti inej zmluvnej strany nepriaznivo ovplyvňuje dôležitý záujem týkajúci sa účelu definovaného v tomto článku, môže zmluvná strana vyrozumiť druhú zmluvnú stranu a môže požadovať, aby jej orgány na ochranu hospodárskej súťaže iniciovali primerané vymáhanie jej dodržiavania. Oznamujúca zmluvná strana v takomto vyrozumení uvedie dostatočné informácie, aby tým umožnila vyrozumenej zmluvnej strane identifikovať konanie odporujúce hospodárskej súťaži, ktoré je predmetom vyrozumenia a tiež ponúkne ďalšie informácie a spoluprácu, ktorú je schopná zabezpečiť. Vyrozumená zmluvná strana respektíve príslušné orgány môžu vec konzultovať s orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže oznamujúcej zmluvnej strany a s plnou vážnosťou posúdia požiadavku oznamujúcej zmluvnej strany pri rozhodnutí, či iniciovať alebo neiniciovať donucovacie opatrenia v zmysle údajného konania odporujúceho hospodárskej súťaži identifikovaného vo vyrozumení. Vyrozumená zmluvná strana informuje oznamujúcu zmluvnú stranu o svojom rozhodnutí alebo o rozhodnutí príslušných orgánov pre ochranu hospodárskej súťaže a môže tiež informovať oznamujúcu zmluvnú stranu o dôvodoch takého rozhodnutia. Ak sú iniciované donucovacie opatrenia, vyrozumená zmluvná strana o nich informuje oznamujúcu zmluvnú stranu a v možnom rozsahu aj o zásadnom nasledujúcom vývoji záležitosti.“

KRAJINA: ALBÁNSKO	Vládna úroveň
Odvetvie	Národná.
Všetky odvetvia energetiky.	Popis
Vládna úroveň	V Arménsku neboli ustanovené inštitúcie pre presadzovanie ustanovení tohto odseku.
Národná.	Pripravované zákony o energetike a ochrane súťaže budú obsahovať ustanovenia pre vytvorenie takýchto inštitúcií.
Opis	Ukončenie do
V Albánsku nie sú ustanovené žiadne inštitúcie pre uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže. Takéto inštitúcie budú ustanovené v Zákone o ochrane hospodárskej súťaže, ktorého dopracovanie je plánované v roku 1996.	31. december 1997.
Ukončenie do	KRAJINA: AZERBAJDŽAN
1. januára 1999.	Odvetvie
KRAJINA: ARMÉNSKO	Všetky odvetvia energetiky.
Odvetvie	Vládna úroveň
Všetky odvetvia energetiky.	Národná.

Opis

Protimonopolné úrady sa ustanovia po prijatí protimonopolných právnych predpisov.

Ukončenie do

1. januára 2000.

KRAJINA: **BIELORUSKO**

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Protimonopolné úrady sa ustanovia po prijatí protimonopolných právnych predpisov.

Ukončenie do

1. januára 2000.

KRAJINA: **GRUZÍNSKO**

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

V Gruzínsku sú v súčasnosti zákony o demonopolizácii v etape prípravy a to je dôvod, prečo nie sú zatiaľ ustanovené úrady pre hospodársku súťaž.

Ukončenie do

1. JANUÁRA 1999.

KRAJINA: **KAZACHSTAN**

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

V Kazachstane bola vytvorená protimonopolná komisia, ale jej činnosť si vyžaduje vylepšenia, ako z legislatívnych tak aj z organizačných hľadísk, na účely vypracovania účinného mechanizmu pre riešenie sťažností na konanie odporujúce hospodárskej súťaži.

Ukončenie do

1. januára 1998.

KRAJINA: **KIRGIZSKO**

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Pre reguláciu konania odporujúceho hospodárskej súťaži nie sú v Kirgizsku žiadne mechanizmy a príslušné právne predpisy. Je potrebné ustanoviť príslušné protimonopolné orgány.

Ukončenie do

1. júla 2001.

KRAJINA: **MOLDAVSKO**

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Za kontrolu konkurenčného konania je zodpovedné ministerstvo hospodárstva. K Zákonom o porušení administratívnych predpisov boli prijaté príslušné zmeny a doplnenia, ktoré počítajú s istými pokutami za porušenie pravidiel pre hospodársku súťaž zo strany monopolných podnikov.

Návrh zákona o hospodárskej súťaži, ktorý je v súčasnosti v štádiu prípravy, bude obsahovať ustanovenia o presadzovaní konkurenčných pravidiel.

Ukončenie do

1. januára 1998.

KRAJINA: **RUMUNSKO**

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

V Rumunsku neboli vytvorené inštitúcie na presadzovanie ustanovení tohto odseku.

Inštitúcie poverené presadzovaním pravidiel hospodárskej súťaže sú zahrnuté v návrhu zákona o ochrane súťaže, ktorého predloženie k schváleniu sa očakáva v priebehu roka 1994.

Návrh tiež stanovuje deväťmesačné obdobie pre jeho uplatnenie počnajúce dňom jeho uverejnenia.

Podľa európskej asociačnej dohody medzi Rumunskom a Európskym spoločenstvom bolo Rumunsku poskytnuté obdobie piatich rokov na zavedenie pravidiel hospodárskej súťaže.

Ukončenie do

1. januára 1998.

KRAJINA: **TADŽIKISTAN**

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Tadžikistan prijal Zákon o demonopolizácii a hospodárskej súťaži, ale inštitúcie pre presadzovanie pravidiel hospodárskej súťaže sú v štádiu prípravy.

Ukončenie do

31. DECEMBRA 1997.

KRAJINA: **UZBEKISTAN**

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

V Uzbekistane bol prijatý Zákon o obmedzovaní monopolných aktivít a nadobudol účinnosť v júli 1992. Tento zákon sa však (ako je špecifikované v článku 1, odsek 3) nezaobera činnosťami podnikov v energetickom sektore.

Ukončenie do

1. júla 2001.

Článok 7 ods. 4

„V prípade, že tranzit energetických materiálov a produktov nemôže byť prostredníctvom energetických prepravných zariadení dosiahnutý na základe obchodných podmienok, zmluvné strany nebudú klásť prekážky vytváraniu novej kapacity, s výnimkou, ak tak stanovujú ustanovenia platných právnych predpisov, ktoré sú v súlade s odsekom 1.“

KRAJINA: **AZERBAJDŽAN**

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Je potrebné prijať sústavu zákonov o energetike, vrátane licenčných procedúr pre reguláciu tranzitu. Počas prechodného obdobia sa očakáva vybudovanie a modernizácia výkonových prenosových liniek, ako aj vytváranie výrobných kapacít s cieľom zosúladiť ich technickú úroveň so svetovými požiadavkami a prispôsobiť sa podmienkam trhovej ekonomiky.

Ukončenie do

31. decembra 1999.

KRAJINA: **BULHARSKO**

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Popis

Bulharsko nemá žiadne zákony upravujúce tranzit energetických materiálov a produktov. V energetike prebieha celková reštrukturalizácia, vrátane budovania inštitucionálneho rámca, právnych predpisov a regulácie.

Ukončenie do

Pre zosúladenie právnych predpisov týkajúcich sa tranzitu energetických materiálov a produktov s týmto ustanovením je potrebné prechodné obdobie 7 rokov.

1. júla 2001.

KRAJINA: **BIELORUSKO**

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Zákony o energetike, pôde a iných subjektoch sú v súčasnosti v príprave a pokiaľ nedôjde k ich konečnému prijatiu, ostávajú podmienky na budovanie nových prepravných kapacít pre prepravcov energie v Bielorusku neisté.

Ukončenie do

31. decembra 1998.

KRAJINA: **GRUZÍNSKO**

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Je nevyhnutné pripraviť súbor zákonov k tejto oblasti. V súčasnosti sú v Gruzínsku podstatne odlišné podmienky pre prepravu a tranzit rozličných zdrojov energie (elektrická energia, zemný plyn, ropné produkty, uhlie).

Ukončenie do

1. januára 1999.

KRAJINA: **MAĎARSKO**

Odvetvie

Odvetvie elektrickej energie.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Podľa súčasných právnych predpisov je budovanie a prevádzka diaľkových vedení vysokého napätia štátnym monopolom.

Pripravuje sa vytvorenie nového právneho a regulačného rámca na budovanie, prevádzkovanie a vlastníctvo diaľkových vedení vysokého napätia. Ministerstvo priemyslu a obchodu už iniciovalo prípravu nového zákona o elektrickej energii, ktorý ovplyvní aj občiansky zákonník a zákon o koncesiách. Súlad s príslušnými ustanoveniami môže byť dosiahnutý po nadobudnutí platnosti nového zákona o elektrickej energii a súvisiacich regulačných vyhlášok.

Ukončenie do

31. DECEMBRA 1996.

KRAJINA: **POĽSKO**

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Poľský zákon o energetike, ktorý je v záverečnej etape koordinácie, zakotvuje vytváranie nových zákonných smerníc, ktoré sú podobné smerniciam uplatňovaným v krajinách s trhovou ekonomikou (licencie na výrobu, prenos, distribúciu a obchod v oblasti energetických médií). Do doby, pokiaľ bude tento zákon prijatý parlamentom, požaduje sa dočasné pozastavenie záväzkov v zmysle tohto odseku.

Ukončenie do

31. decembra 1995.

Článok 9 ods. 1

„Zmluvné strany uznávajú dôležitosť otvorených kapitálových trhov pri podpore toku kapitálu na financovanie obchodu s energetickými materiálmi a produktmi, pre ich vytváranie i pomoci v tejto oblasti s ohľadom na investície a hospodárske činnosti v energetickom sektore v oblastiach iných zmluvných strán, najmä strán s transformujúcou sa ekonomikou. Každá zmluvná strana sa v tomto zmysle bude usilovať vytvárať podmienky pre prístup spoločností a štátnych príslušníkov iných zmluvných strán na jej kapitálový trh za účelom financovania obchodu s energetickými materiálmi a produktmi a na účely investovania do hospodárskych činností energetického sektoru v oblastiach týchto zmluvných strán, na základe podmienok, ktoré nie sú menej výhodné ako podmienky, ktoré sú za podobných okolností poskytované vlastným spoločnostiam alebo štátnym príslušníkom, alebo spoločnostiam a štátnym príslušníkom inej zmluvnej strany alebo tretieho štátu, podľa toho, čo je najvýhodnejšie.“

KRAJINA: **AZERBAJDŽAN**

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Príslušné právne predpisy sú v štádiu prípravy.

Ukončenie do

1. januára 2000.

KRAJINA: **GRUZÍNSKO**

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Príslušné právne predpisy sú v štádiu prípravy.

Ukončenie do

1. JANUÁRA 1997.

KRAJINA: **BIELORUSKO**

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Príslušné právne predpisy sú v štádiu prípravy.

Ukončenie do

1. januára 2000.

KRAJINA: **KAZACHSTAN**

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

KRAJINA: **KIRGIZSKO**

Národná.

Odvetvie

Opis

Všetky odvetvia energetiky.

Návrh zákona o zahraničných investíciách je v štádiu schvaľovania. S jeho prijatím parlamentom sa počíta na jeseň roku 1994.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Príslušné právne predpisy sa v súčasnosti pripravujú.

Ukončenie do

Ukončenie do

1. júla 2001.

1. júla 2001.

Článok 10 ods. 7 - osobitné opatrenia

„Každá zmluvná strana poskytne vo svojej oblasti investíciám investorov inej zmluvnej strany a súvisiacim aktivitám, vrátane riadenia, udržovania, použitia, využívania alebo nakladania zaobchádzanie, ktoré nie je menej výhodné ako to, ktoré uplatňuje vo vzťahu k investíciám svojich vlastných investorov alebo investorov ktorejkoľvek inej zmluvnej strany alebo ktoréhokoľvek tretieho štátu vrátane súvisiacich aktivít zahŕňajúc do nich aj riadenie, udržovanie, použitie, využívanie alebo nakladanie podľa toho, ktoré je najvýhodnejšie.“

KRAJINA: **BULHARSKO**

Odvetvie

Zahraničné osoby môžu získať vlastnícke práva k budovám a stavbám, ale bez vlastníckeho práva k pozemku.

Všetky odvetvia energetiky.

Pred vykonávaním nasledujúcich aktivít musia cudzinci alebo spoločnosti so zahraničnou rozhodujúcou účasťou získať povolenie na:

Vládna úroveň

— vyhľadávanie, príprava ložísk a ťažba prírodných zdrojov z teritoriálnych vôd, z kontinentálnych šelfov alebo výhradnej ekonomickej zóny,

Národná.

— získavanie nemovitostí v geografických regiónoch stanovených Radou ministrov;

Opis

Zahraničné osoby nesmú získať vlastnícke právo k pozemkom. Spoločnosť, v ktorej majú zahraničné osoby viac ako 50 % podiel, nesmú získať vlastnícke právo k poľnohospodárskej pôde.

— povolenia vydáva Rada ministrov alebo orgán, ktorý k tomuto oprávnila.

Cudzinci a zahraničné právnické osoby nesmú podľa zákona získať vlastnícke právo k pozemkom, s výnimkou dedenia. V tomto prípade musia však práva previesť.

Ukončenie do

1. júla 2001.

Článok 14 ods. 1 písm. d)

„Každá zmluvná strana v súvislosti s investíciami investorov ktorejkoľvek inej zmluvnej strany zaručí v jej oblasti voľný prevoz do a z jej oblasti, vrátane prevozu:

nespotrebovaných príjmov a iných odmien personálu prijatého v zahraničí v súvislosti s touto investíciou;“

KRAJINA: **BULHARSKO**

Opis

Odvetvie

Cudzí štátni príslušníci, zamestnaní u spoločností, ktoré majú viac ako 50 % zahraničnú majetkovú účasť, alebo zamestnaní u zahraničných osôb, registrovaných ako samostatní podnikatelia alebo u filiálky prípadne zastúpenia zahraničnej spoločnosti v Bulharsku, ktorí dostávajú svoj plat v bulharských leva, môžu nakúpiť cudziu menu za sumu neprekračujúcu 70 % ich zárobku, vrátane platby sociálneho poistenia.

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Ukončenie do

Národná.

1. júla 2001.

KRAJINA: MAĎARSKO

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Podľa Zákona o investíciách zahraničných investorov v Maďarsku, článok 33, môžu zahraniční vrcholoví riadiaci pracovníci, výkonní riadiaci

pracovníci, členovia dozornej rady a zahraniční zamestnanci previesť svoj príjem až do výšky 50 % z ich príjmu po zdanení, získaný od spoločnosti, ktorá ich zamestnáva, prostredníctvom banky ich spoločnosti.

Ukončenie do

Ukončenie platnosti tohto zvláštneho obmedzenia závisí na pokroku, ktorý je Maďarsko schopné uskutočniť pri plnení liberalizačného devízového programu, ktorého konečným cieľom je plná konvertibilita forintu. Toto obmedzenie nevytvára obmedzenia pre zahraničných investorov. Ukončenie vychádza z ustanovení článku 32.

1. júla 2001.

Článok 20 ods. 3)

„Každá zmluvná strana určí jedno alebo viac informačných miest, na ktoré je možné adresovať žiadosti o informácie o vyššie uvedených zákonoch, iných právnych predpisoch, súdnych rozhodnutiach a správnych opatreniach a bez odkladu oznámi takéto miesta sekretariátu, ktorý ich na požiadanie dá k dispozícii.“

KRAJINA: ARMÉNSKO

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

V Arménsku nie sú zatiaľ žiadne informačné miesta, na ktoré by mohli byť adresované žiadosti o informácie o príslušných zákonoch a iných nariadeniach. Taktiež neexistuje žiadne informačné centrum. Vytvorenie takéhoto centra je plánované na roky 1994 – 1995. Vyžaduje sa technická pomoc.

Ukončenie do

31. decembra 1996.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

V Bielorusku ešte neexistujú žiadne úradné informačné kancelárie, ktoré by poskytovali informácie o zákonoch, predpisoch, súdnych rozhodnutiach a organizačných nariadeniach. Čo sa týka súdnych rozhodnutí a administratívnych nariadení, nie je v Bielorusku zavedená prax pre ich publikovanie.

Ukončenie do

31. DECEMBRA 1998.

KRAJINA: KAZACHSTAN

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Proces zakladania informačných miest začal. Čo sa týka súdnych rozhodnutí a administratívnych nariadení, v Kazachstane nie sú publikované (s výnimkou niektorých rozsudkov vynesených Najvyšším súdom), pretože nie sú považované za zdroje práva. Zmena existujúcej praxe si vyžiada dlhšie prechodné obdobie.

Ukončenie do

1. júla 2001.

KRAJINA: AZERBAJDŽAN

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

V Azerbajdžane nie sú zatiaľ žiadne úradné informačné miesta, na ktoré by mohli byť adresované žiadosti o informácie o príslušných zákonoch a nariadeniach. V súčasnej dobe sú takéto informácie sústredené v rozličných organizáciách.

Ukončenie do

31. decembra 1997.

KRAJINA: BIELORUSKO

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

KRAJINA: MOLDAVSKO

Odvetvie

Všetky odvetvia energetiky.

Vládna úroveň

Národná.

Opis	Ukončenie do
Je potrebné vytvoriť informačné miesta..	1. januára 1998.
Ukončenie do	
31. decembra 1995.	KRAJINA: TADŽIKISTAN
	Odvetvie
KRAJINA: RUSKÁ FEDERÁCIA	Všetky odvetvia energetiky.
ODVETVIE	Vládna úroveň
Všetky odvetvia energetiky.	Národná.
Vládna úroveň	Opis
Federácia a republiky tvoriace federáciu.	V Tadžikistane zatiaľ neexistujú žiadne informačné miesta, na ktoré by mohli byť adresované žiadosti o informácie o príslušných zákonoch a iných nariadeniach. Je to len otázka dostupnosti finančných zdrojov.
Opis	Ukončenie do
V Ruskej federácii doteraz neexistujú informačné miesta na, ktoré by mohli byť adresované žiadosti o informácie o príslušných zákonoch a iných nariadeniach. Čo sa týka informácií o súdnych rozhodnutiach a organizačných nariadeniach, nie sú považované za zdroje práva.	31. decembra 1997.
Ukončenie do	
31. decembra 2000.	KRAJINA: UKRAJINA
	Odvetvie
KRAJINA: SLOVINSKO	Všetky odvetvia energetiky.
Odvetvie	Vládna úroveň
Všetky odvetvia energetiky.	Národná.
Vládna úroveň	Opis
Národná.	Vyžaduje sa zlepšiť prehľadnosť súčasných zákonov až na úroveň medzinárodnej praxe. Ukrajina bude musieť vytvoriť informačné miesta poskytujúce informácie o zákonoch, nariadeniach, súdnych rozhodnutiach a organizačných nariadeniach a všeobecne platných normách.
Opis	Ukončenie do
V Slovinsku ešte neexistujú žiadne informačné miesta, na ktoré by mohli byť adresované žiadosti o informácie o príslušných zákonoch a iných dozorných aktoch. V súčasnosti sú takéto informácie dostupné na rozličných ministerstvách. Zákon o zahraničných investíciách, ktorý je v etape prípravy, predpokladá zriadenie takýchto informačných miest.	1. januára 1998.

Článok 22 ods. 3

„Každá zmluvná strana, ak založí alebo má v správe subjekt a poverí tento subjekt vykonávaním normotvornej, správnej alebo inej právomoci, zabezpečí, že takýto subjekt uplatňuje túto právomoc spôsobom zlučiteľným so záväzkami tejto zmluvnej strany v zmysle tejto zmluvy.“

KRAJINA: **ČESKÁ REPUBLIKA**

Odvetvie

Uránový a jadrový priemysel.

Vládna úroveň

Národná.

Opis

Na účel spotrebovania zásob uránovej rudy v zariadeniach Správy štátnych hmotných rezerv, nebudú udelené licencie na dovozy uránovej rudy a koncentrátov, vrátane uránových palivových článkov obsahujúceho urán, iného ako českého pôvodu.

Ukončenie do

1. júla 2001.

PRÍLOHA 2

ROZHODNUTIA VO VZŤAHU K ZMLUVE O ENERGETICKEJ CHARTE

Konferencia Európskej energetickej charty prijala nasledovné rozhodnutia:

1. Vzhľadom na zmluvu ako celok

V prípade nesúladu medzi zmluvou týkajúcou sa Špicbergov z 9. februára 1920 (Svalbardská zmluva) a Zmluvou o energetickej charte, v rozsahu tohto nesúladu prevládnu ustanovenia zmluvy týkajúce sa Špicbergov bez dopadu na postavenia zmluvných strán vo vzťahu k Svalbardskej zmluve. V prípade takéhoto nesúladu, alebo sporu, či ide o nesúlad, alebo o jeho rozsah, nebude platiť článok 16 a časť V Zmluvy o energetickej charte.

2. Vzhľadom na článok 10 ods. 7

Ruská federácia môže požadovať, aby podniky so zahraničnou účasťou mali za povinnosť získať legislatívny súhlas pre prenájom majetku vo federálnom vlastníctve, za predpokladu, že Ruská federácia zaistí bez výnimky, že tento postup sa nebude uplatňovať spôsobom, ktorý diskriminuje investície investorov iných zmluvných strán.

3. Vzhľadom na článok 14 ⁽¹⁾

1. Pojem „voľnosť prevodu“ v článku 14 ods. 1 nebráni žiadnej zmluvnej strane (ďalej uvádzaná ako „limitujúca strana“) uplatňovať obmedzenia na pohyb kapitálu vlastnými investormi za predpokladu, že:

a) takéto obmedzenia neobmedzujú práva poskytnuté investorom iných zmluvných strán podľa článku 14 ods. 1 v súvislosti s ich investíciami;

b) takéto obmedzenia neovplyvňujú bežné transakcie;

⁽¹⁾ Toto rozhodnutie bolo navrhnuté tak, že zmluvné strany, ktoré zamyšľajú z neho vyťažiť a ktoré tiež vstúpili do Dohôd o partnerstve a spolupráci s Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi obsahujúcich článok, ktorým sa neuplatňujú tieto dohody v prospech zmluvy, si vymenia listy o dohode, ktoré majú právny účinok pri uplatňovaní článku 16 zmluvy uplatniteľnej medzi nimi vo vzťahu k rozhodnutiu. Výmena listov sa ukončí vo vhodnom čase pred podpisom.

c) zmluvná strana zabezpečí, že investíciám investorov všetkých ostatných zmluvných strán v jej oblasti z hľadiska prevodu bude poskytované zaobchádzanie, ktoré nie je menej priaznivé ako to, ktoré poskytuje ktorejkoľvek inej zmluvnej strane alebo tretiemu štátu, podľa toho čo je výhodnejšie.

2. Toto rozhodnutie podlieha preskúmaniu konferenciou charty päť rokov po nadobudnutí platnosti zmluvy, ale nie neskoršie ako v deň uvedený v článku 32 ods. 3.

3. Nijaká zmluvná strana nie je oprávnená uplatňovať takéto obmedzenia pokiaľ sa nejedná o zmluvnú stranu, ktorá je štátom, ktorý bol predtým súčasťou Zväzu sovietskych socialistických republík a ktorá neoznámila dočasnému sekretariátu písomne najneskôr do 1. júla 1995, že chce aplikovať obmedzenia v súlade s týmto rozhodnutím.

4. Aby nedošlo k pochybnostiam, žiadna časť tohto rozhodnutia v súvislosti s článkom 16 nie je výnimkou z práv zmluvnej strany vyplývajúcich z tohto rozhodnutia, jej investorov alebo investícií, alebo zo záväzkov zmluvnej strany.

5. Na účely tohto rozhodnutia:

„bežné transakcie“ sú bežnými platbami spojenými s pohybom tovarov, služieb alebo osôb, ktoré sú hradené v súlade s bežnými medzinárodnými postupmi a nezahŕňajú dohody, ktoré materiálne konštituuju kombináciu bežných platieb a kapitálových transakcií, ako sú odklady platieb a platby vopred s úmyslom obchádzania platných právnych predpisov limitujúcej strany v tejto oblasti.

4. Vzhľadom na článok 14 ods. 2

Bez dopadu na požiadavky článku 14 a svoje ďalšie medzinárodné záväzky, Rumunsko, v období prechodu svojej meny na plnú konvertibilitu, sa usiluje o prijatie vhodných opatrení na zlepšenie efektívnosti postupov v súvislosti s prevodmi výnosov z investícií a zaručí, že takéto prevody sú v každom prípade realizované vo voľne zameniteľnej mene bez obmedzení a že sa neoneskoršia viac ako o šesť mesiacov. Rumunsko zaistí, aby investíciám investorov všetkých ďalších zmluvných strán v tejto oblasti bolo poskytované, z hľadiska

prevodu, zaobchádzanie nie menej priaznivé než to, ktoré poskytuje investíciám investorov ľubovolnej inej zmluvnej strane alebo tretiemu štátu, podľa toho, čo je priaznivejšie.

5. Vzhľadom na článok 24 ods. 4 písm. a) a článok 25

Investícia investora vzťahujúca sa na článok 1 ods. 7 písm. a) bod ii), zmluvnej strany, ktorá nie je stranou (EIA) alebo členom zóny voľného obchodu alebo colnej únie, je oprávnená na poskytovanie zaobchádzania poskytovaného v rámci tohto

(EIA), zóny voľného obchodu alebo colnej únie, za predpokladu že investícia:

- a) má svoj registračný úrad, centrálnu správu alebo hlavnú prevádzku v oblasti strany tohto (EIA), zóny voľného obchodu alebo colnej únie; alebo
- b) v prípade, že má v tejto oblasti len registračný úrad, má účinné a trvalé spojenie s ekonomikou jednej zo strán tohto (EIA), zóny voľného obchodu alebo colnej únie.